

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ν. ΓΟΥΔΗ

ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ ΤΟΥ ΠΑΡΑ ΥΦ. ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΩ. ΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ
ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΚΛΑΣΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

XVI.

ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΥΚΟΣΜΙΑ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Κ. ΚΑΜΙΝΑΡΗ

— 1925 —

ΙΣΤ
ΓΕΝ
1925

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ν. ΓΟΥΔΗ

ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ ΤΟΥ ΠΑΡΑ ΤΩ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΩ ΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ
ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΚΛΑΣΣΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Πατριωτικὴ ἀσκησιὰ
α. κ. Παπακωνσταντῆ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

XVI.

ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΥΚΟΣΜΙΑ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Κ. ΚΑΜΙΝΑΡΗ

1925

18613

ηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Διὰ τῆς προκειμένης πραγματείας ἔσχομεν τὸ θάρρο
νὰ ἐπιληφθῶμεν καὶ παιδονομικῶν ζητημάτων οὐχὶ μικροῦ
διαφέροντος, ἵνα καὶ ἐν τῷ ἐπιπέδῳ τούτῳ δοθῇ παρ'
ἡμῖν ὄθησίς τις ἐπὶ τὰ πρόσω πρὸς μελέτην ποικίλων
προβλημάτων, τὰ ὅποια πάντοτε ἀπασχολοῦσι τοὺς
Συλλόγους καὶ τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς λειτουργοὺς καθ' ἕκα-
στον. Οἱ κ. κ. Συνάδελφοι, ὅσοι θὰ ἀξιῶσασι προσοχῆς
καὶ μελέτης τὴν μικρὰν ἡμῶν ταύτην ἐργασίαν, ἃς ἔχωσι
πάντοτε ὑπ' ὄψει ὅτι οἱ σχολικοὶ Κανονισμοί, γραφόμενοι
καὶ ἀναρτώμενοι ἐν ταῖς Προθήκαις, δὲν εἶναι αὐτάρχεις
πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ἀγαθοῦ, χάριν τοῦ ὁποίου ἐγράφησαν,
ὅτι ψυχὴ τοῦ Κανονισμοῦ εἶναι ἡ ψυχὴ αὐτῶν τῶν ἰδίων,
ὅτι αὐτοὶ θὰ ἐμφυσήσωσι τὴν πνοὴν τῆς ζωῆς εἰς τὰ παι-
δονομικὰ αὐτῶν μέτρα δι' ἐφαρμογῆς λελογισμένης, ἀό-
κνου καὶ σχεδὸν πάντοτε ἀτέγκιου, ἐν ζηλευτῇ ὁμοφρο-
σύνῃ συνεργαζόμενοι καὶ ὑποβοηθοῦντες τὸ ὑψηλὸν καὶ
τίμιον τοῦ Σχολείου ἔργον ἐπ' ἀγαθῷ πάντων καὶ μάλιστα
τῆς μαθητεούσης νεότητος. Αὐστηρὸς ἐθισμὸς περὶ τὴν
τάξιν καὶ εὐκοσμίαν συνεπάγεται ἀναγκαίως καὶ ἐθισμὸν
περὶ τὴν τάξιν ἐν τῇ μελέτῃ καὶ ἐργασίᾳ, ἐν ᾧ μαθηταὶ
ἐξηρθρωμένοι περὶ τὴν τάξιν καὶ ἀχαλίνωτοι εἰς ἀκοσμίας
δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχωσι τὸ συναίσθημα τοῦ ῥυθμοῦ
οὐδ' ἐν τῇ ἐργασίᾳ καὶ τῇ μελέτῃ.

Ἄλλὰ πρὸ τῆς ἀνακοινώσεως Κανονισμοῦ εἰς τοὺς

μαθητὰς ἐν ἀρχῇ τοῦ ἔτους ἃς φροντίζωμεν πάντοτε διὰ δεξιᾶς μετ' αὐτῶν συζητήσεως νὰ προκύπτῃ ὅτι πᾶν ὅ,τι ὁ Κανονισμὸς περιέχει εἶναι ἐσωτερικὴ τῆς ψυχῆς αὐτῶν ἀνάγκη, ὅτι ὁ Κανονισμὸς οὐδὲν ἄλλο ζητεῖ ἢ ὅ,τι ἡ συνειδησις αὐτῶν ὑπάγορεύει ὡς δέον γενέσθαι, ὡς ὠφέλιμον καὶ εὐπρεπές, καὶ νάποφεύγωμεν τὴν τυραννικὴν ἐπιβολὴν τοῦ sic volo, sic jubeo, ἣτις πολλάκις προκαλεῖ τὴν ψυχικὴν ἀντίδρασιν. Ὑπὸ τοιοῦτον πνεῦμα πρέπει νὰ διατυπώνεται ἐν Κανονισμοῖς καὶ Προγράμματι Ἐκδρομῆς τὸ **Ἀπαγορεύεται** κλπ. καὶ δὴ σήμερον, ὅτε οἱ πάντες καὶ τὰ πάντα ζητοῦν νάποτύσουν πάντα χαλινὸν καὶ πάντα φραγμὸν ἐπιπροσθούντα εἰς τὴν ἀχαλίνωτον ἐπὶ τὰ πρόσω κίνησιν τῶν ἀτόμων. Διὰ τοῦτο σήμερον εἴπερ ποτὲ πρέπει νάγρυπνῶμεν συγκρατοῦντες πάσῃ θυσίᾳ τὴν τάξιν καὶ τοὺς μαθητὰς ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ εὐγενοῦς ἀνθρωπισμοῦ, ῥυθμισταὶ συντελοῦντες ἅμα καὶ αὐστηροὶ τῶν παιδικῶν βημάτων, ἐθίζοντες τὰς ψυχὰς αὐτῶν περὶ τὴν εὐρυθμίαν καὶ εὐπρέπειαν καὶ προκαλοῦντες τὴν ἀποστροφὴν πρὸς πᾶσαν δυσαρμονίαν καὶ ἀκοσμίαν. Ἄς ἐνθυμώμεθα πάντοτε ὅτι εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν ἔχομεν τὰ ἱερώτατα τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ ἔθνους καὶ ἡ σκέψις αὕτη ἃς ἀναδεικνύῃ ἡμᾶς ἀληθεῖς ἱεροφάντας καὶ ἱεραποστόλους τῆς ὑψηλῆς ἡμῶν ἀποστολῆς.

Ἐγράφομεν κατ' Αὐγουστιον 1924.

Δ. Ν. ΓΟΥΔΗΣ

I. Κανονισμὸς

Εἰσόδου καὶ Ἐξόδου τῶν μαθητῶν τῶν Προτύπων Σχολείων

Κατὰ μῆνα Ἰανουάριον τοῦ 1921, ὅτε τὸ Διδασκαλεῖον τῆς Μ. Ἐκπαιδεύσεως συμφώνως πρὸς Διαταγὴν τοῦ Σ. Ὑπουργείου τῆς Παιδείας εἶχεν ἐγκατασταθῆ μονίμως ἐν τῷ Βαρβακείῳ, πρὸ τῆς κατὰ τὴν 8ην Ἰανουαρίου γινομένης ἐπαναλήψεως τῶν μαθημάτων, παρεκλήθημεν παρὰ τοῦ τότε Ὑποδιευθυντοῦ κ. Ἰ. Γεωργοπούλλου, Διευθύνοντος τὸ Διδασκαλεῖον, νὰ ἐκπονήσωμεν **Κανονισμὸν Εἰσόδου καὶ Ἐξόδου τῶν μαθητῶν** ἀμφοτέρων τῶν Προτύπων Σχολείων, τοῦ Προτύπου Κλασσικοῦ Γυμνασίου καὶ τοῦ Βαρβακειῶν Λυκείου, τῶν προσηγορημένων εἰς τὸ Διδασκαλεῖον. Ὁ Κανονισμὸς οὗτος συνταχθεὶς παρ' ἡμῶν συνεζητήθη ἐν ἰδίᾳ συνεδρίᾳ, ἧς μετεἶχον ὁ κ. Ἰ. Γεωργόπουλλος προεδρεύων, ἡμεῖς καὶ ὁ κ. Γ. Τζαμαλούκας, Διευθυντῆς τότε τοῦ Βαρβακειῶν Λυκείου, καὶ ὑποστὰς ἐλαφρὰς τινὰς τροποποιήσεις ἰσχύει καὶ σήμερον. Ὁ κανονισμὸς οὗτος δύναται νὰ τηρῆται καὶ παρὰ παντὸς ἄλλου Σχολείου, μεθαρμοζόμενος κατὰ τὴν σύνθεσιν τοῦ Σχολείου καὶ κατὰ τὰ πλεονεκτήματα ἢ μειονεκτήματα τοῦ Διδακτηρίου αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1.

Οἱ μαθηταὶ τῶν Προτύπων Σχολείων προσερχόμενοι ὅς περὶ πρὸ τῆς ἐνάραξεν τῶν πρώτων μαθημάτων ἐκάστης ἡμέρας ⁽¹⁾ παραμένουσι, τοῦ καιροῦ ἐπιτροπέοντες,

(1) Συνήθως οἱ μαθηταὶ, καὶ μάλιστα οἱ μικρότεροι, ἔρχονται πολὺ ἐνωρίτερον εἰς τὸ Σχολεῖον, ἵν' ἀπολαύσωσι μακροτέρας ἐλευθερίας. Ἐν τῷ Κλασσικῷ πρὸς θεραπείαν τοῦ κακοῦ ἐφηρημόσαμεν ἀπὸ τετραετίας ἀπλούστατον μέτρον: Μαθητῆς περιχαράσσει εἰς μίαν γωνίαν τοῦ περιβόλου τετράγωνον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ ἐκεῖ ὑποχρεοῦνται νὰ παραμένωσι περιορισμένοι μέχρι τῆς κρούσεως τοῦ κώδωνος οἱ ἐνωρίτερον ἐρχόμενοι μαθηταὶ, χάνοντες τὴν ἐλευθερίαν,

μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς κρούσεως τοῦ κώδωνος εἰσόδου ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ Σχολείου. ὁπόθεν δὲν ἐπιτρέπεται πλέον ἢ ἔξοδος τοῦ μαθητοῦ εἰς τὴν ὁδὸν εἰμὴ κατὰ τὸ πέρασ τῶν προωινῶν ἢ μεταμεσημβρινῶν μαθημάτων. Μόνοι οἱ Ἐπιμεληταὶ τῶν τάξεων ὀφείλουσι νὰ προσέρχονται 10' περίπου πρὸ τῆς εἰσόδου καὶ νὰ εἰσέρχονται εὐθὺς εἰς τὴν οἰκείαν ἑκαστος τάξιν ἐπιδεικνύοντες εἰς τὸν θυρωρὸν εἰδικὸν δελτίον.

Ἄρθρον 2.

Ἄμα τῇ κρούσει τοῦ κώδωνος εἰσόδου οἱ μαθηταὶ ἐκατέρου τῶν Σχολείων τάσσονται πρὸ τῶν προφυλαίων κατὰ τάξεις εἰς τρεῖς παραλλήλους παρατάξεις, οἱ μὲν μαθηταὶ τοῦ Προτύπου Ἑλληνικοῦ ἐν τῷ κέντρῳ κατὰ τετράδας (ἢ δυνάδας) ὑπὸ τὰς ὀδηγίας ὀρισθησομένων ἐπιμελητῶν καὶ εἰσέρχονται πρῶτοι διδόντων τὸ σύνθημα τῶν κ. κ. Ἐφημερευόντων Καθηγητῶν, οἱ δὲ λοιποὶ μαθηταὶ ἐκατέρου τῶν Σχολείων κατὰ δυνάδας ἐκατέρωθεν καὶ εἰσέρχονται εὐθὺς μετὰ τὸ Ἑλληνικὸν Σχολεῖον συγχρόνως ἐκ παραλλήλου, ἀφ' οὗ προηγουμένως ἑκαστος μαθητῆς καθάριση ἐπιμελῶς τοὺς πόδας του ἐπὶ τῶν ἐσχαρῶν. Οἱ μαθηταὶ ἐκάστης τάξεως ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ οἰκείου Καθηγητοῦ, παραλαμβάνοντες αὐτοὺς ἀπὸ τῆς εἰσόδου, κατευθύνονται ἐν τελείᾳ σιωπῇ πρὸς τὴν αἴθουσαν των, εἰς ἣν καὶ εἰσέρχονται, ἀφ' οὗ πρῶτον ἀναρτήσωσιν ἀπὸ τῆς οἰκείας κρεμάστρας, ἡριθμημένης, ὅ,τι εἶναι ἀνάγκη(1).

χάριν τῆς ὁποίας ἤλθον καλὸν νὰ ὀρίζεται καὶ εἰς τῶν περιορισμένων, ὁ ἀσκῶν μείζονα ἐπιβολήν, ὡς ὑπεύθυνος ἐπιτηρητῆς πρὸς μὴ παραβίασιν τοῦ περιορισμοῦ.—Αὐτονόητον ὅτι οὐδεὶς μαθητῆς ἐπιτρέπεται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν τάξιν πρὸ τῆς κρούσεως τοῦ κώδωνος.

Ἐὰν τὸ Διδακτήριον ἔχει δύο εἰσόδους, καλὸν διὰ τῆς κυρίας νὰ εἰσέρχονται οἱ Καθηγηταί, διὰ δὲ τῆς ἄλλης οἱ μαθηταί.

(1) Ἡ παρατήρησις ὅτι ὁ τοιοῦτος διακανονισμὸς τῆς εἰσόδου εἶναι ἀναλωτικὸς χρόνου δὲν εἶναι σοβαρά, τὸ μὲν διότι μόνον κατὰ τὰς

Ἄρθρον 3.

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ μαθήματος οἱ μαθηταὶ ἐξέρχονται κατὰ θρανία εἰς τὸν περίβολον⁽¹⁾, ἐξερχομένον πάντοτε τελευταίου τοῦ οἰκείου Καθηγητοῦ.

2-3 πρώτας ἡμέρας θὰ δαπανηθῇ χρόνος τις, ἕως οὗτοι οἱ μαθηταὶ ἐξοικειωθῶσι πρὸς τὴν νέαν τάξιν, ἐν δὲ τοῖς Προτύποις οὐδέποτε ἀνηλώθησαν πλείονα τῶν 2' διὰ τὴν εἴσοδον, τὰ ὁποῖα ἐπὶ τέλους δυνάμεθα νὰ κερδίσωμεν μειοῦντες κατ' ἴσον χρόνον τὰ δεκάλεπτα διαλείμματα, τὸ δὲ διότι τὰ ἐντεῦθεν προσκτώμενα ἀγαθὰ εἶναι οὐχὶ μικρά, ὡς ἡ ἀποφυγὴ ποικίλων ἀκοσμιῶν, αἱ ὁποῖαι οὐχὶ σπανίως ἀπασχολοῦσι κατόπιν οὐκ ὀλίγον Διευθυντὴν καὶ Σύλλογον, καὶ ὁ ἔθισμός τοῦ μαθητοῦ νὰ ὑποβάλλῃ ἑαυτὸν εἰς τάξιν καὶ πειθαρχίαν.

Οἱ μαθηταὶ ἄλλων Σχολείων δύνανται νὰ τάσσωνται καὶ κατὰ τετράδας, ἐὰν αἱ θύραι εἰσόδου καὶ αἱ κλίμακες εἶναι εὐρεῖαι, ἄλλως κατὰ τριάδας ἢ δυάδας.

Τοὺς μαθητὰς τοῦ Προτύπου Ἑλληνικοῦ χειραγωγοῦσι τρεῖς μαθηταὶ τῆς Δ'. τάξεως ἢ καὶ τῆς Γ'. Γυμνασίου, χρηστοί, ὑψηλοὶ καὶ ἐπιβολῆς, ἵνα διευκολύνωσι τὴν σύνταξιν τῶν μικρῶν, ἐπιβάλλωσι σιωπὴν καὶ ὀδηγῶσιν αὐτοὺς μέχρι τῆς αἰθούσης τῆς τάξεως.

Ἐν τοῖς διαδρόμοις περὶ τὰς αἰθούσας τῆς διδασκαλίας ἔχουν προσαρμοσθῆ κρεμάστραι ἠριθμημένα κατὰ τάξεις ἀπὸ τοῦ ἀριθ. 1-40, ἕκαστος δὲ μαθητῆς ἔχει δι' ὅλου τοῦ ἔτους ὠρισμένην κρεμάστραν, τὴν φέρουσιν τὸν αὐτὸν ἀριθμόν, ὅφ' ὃν εἶναι ἐγγεγραμμένος ἐν τῷ Καταλόγῳ τοῦ Τακτικοῦ (ἰδ.ο. 11) Καθηγητοῦ. Οὕτω προλαμβάνονται πολλαὶ ἀκοσμίαι. Ἐὰν δὲν ὑπάρχον διὰδρομοὶ, κατ' ἀνάγκην αἱ κρεμάστραι θὰ εἶναι ἐντὸς τῶν αἰθουσῶν, εἰ καὶ τοῦτο εἶναι ἀνθυγιεινόν, εἰς πλευρὰς τῆς αἰθούσης παρεχούσας ἐλευθερίαν κινήσεως.

Ἡ παρακολούθησις τοῦ Καθηγητοῦ καὶ ἡ παρουσία αὐτοῦ εἰς τὴν εἴσοδον προλαμβάνει ἐπίσης πολλὰς ἀταξίας.

(1) Πῶς πρέπει οἱ μαθηταὶ νὰ διέρχωνται τὸ διάλειμμα; Πάντες οἱ χρηματίσαντες Διευθύνται τοῦ Διδασκαλείου ἐφρόνουν ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀπαγορεύωμεν ἀπολύτως τὴν μελέτην τῶν μαθητῶν κατὰ τὸ διάλειμμα καὶ νὰ συνιστῶμεν εἰς αὐτοὺς περιπάτους, συζητήσεις καὶ ἐλαφρὰς παιδιὰς καὶ κινήσεις, ὁ δὲ κ. Ἰ. Γεωργόπουλλος συνίστα τὴν ἀπόλυτον ἐλευθερίαν τοῦ μαθητοῦ ἐν τῷ διαλείμματι. Ἐκ πεί-

Τὰ αὐτὰ ἐπαναλαμβάνονται κατὰ πᾶσαν ἄλλην εἴσοδον καὶ ἔξοδον.

Ἄρθρον 4.

Οὐδείς μαθητῆς τῶν βραδέως προσερχομένων ἀποκλείεται τοῦ μαθήματος, ἀλλ' ἐν ὑποτροπῇ θά εἰδοποιῆται εὐθύς ὁ κηδεμών⁽¹⁾.

ρας φρονοῦμεν ὅτι ὁ ἑλληνόπαις κατόπιν ζωηρῶν φωνῶν καὶ κινήσεων εὐκόλως ἀποχαλινούται καὶ δυσκόλως ἀποκαθίσταται εἰς τάξιν, ἢ δὲ περὶ τὸ μάθημα ἐν τῷ διαλείμματι ἀπασχόλησις θά ἦτο δυνατόν νὰ ἐπιτρέπεται μόνον εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν ἀνωτέρων Γυμν. τάξεων. — Ἀπαραίτητον κατὰ τὰ διαλείμματα νὰ ὑπάρχη ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ Σχολείου καὶ κουλλουροπώλης καὶ μάλιστα ἐν τοῖς ἑλλήν. σχολείοις, διότι ἡ ἔλλειψις τοιοῦτου εἶναι εὐνόητον τίνας κινδύνους δύναται νὰ προκαλέσῃ.

(1) Τὸ ζήτημα τῶν βραδέως προσερχομένων εἰς τὸ πρῶτον μάθημα μαθητῶν ἀπασχόλησε πολλὰς παιδαγωγικὰς συνεδριάς. Καὶ ἦσαν μὲν οἱ ἐκάστοτε Διευθυνταὶ τοῦ Διδασκαλείου σύμφωνοι ὅτι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται ἀποκλεισμός τοῦ μαθητοῦ ἀπὸ τοῦ μαθήματος, διότι τοῦτο θά ἦτο **ἀποβολή**, ἢ βαρυτάτη τῶν ποινῶν, ἥτις πλειστάκις βλάπτει χωρὶς νὰ ὠφελῇ, ἐπιβαλλομένη ἤδη διὰ παράπτωμα, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ ἡμεῖς οἱ διδάσκοντες ἀτυχῶς ὑποπίπτομεν, ἀλλὰ δὲν ἦσαν σύμφωνοι ἐπὶ τοῦ πρακτέου· ἐπὶ μακρὸν ἐπεκράτησεν ἡ ἡμετέρα ἄποψις, ὁ καθυστερῶν δηλ. μαθητῆς νὰ κρούῃ ἤσυχια ὀλίγον τὴν θύραν, νὰ εἰσέρχεται ἀθορύβως καὶ μετ' εὐλαβείας πολλῆς, νὰ βαδίξῃ ἀκροποδητὶ ὀπισθεν τῶν ἄλλων μαθητῶν καὶ ἐκεῖ νὰ παραμένῃ ὄρθιος μέχρι τέλους τοῦ μαθήματος, νὰ παρατηρῶμεν δ' αὐτὸν μόνον δι' ἐπιτιμητικῶν βλεμμάτων χωρὶς νὰ διακόπτωμεν τὴν διδασκαλίαν· οὕτως ὁ μαθητῆς ἐτιμωρεῖτο χωρὶς ὅμως νὰ χάνῃ καὶ τὸ μάθημα. Ἄλλ' ἐσχάτως ὁ κ. Ἰ. Γεωργόπουλλος συνέστησε νὰ μὴ γίνεται οὐδὲ τοῦτο, ἀλλ' ὁ μαθητῆς νὰ κάθηται ἤσυχα ἐν τῇ θέσει του, νὰ τῷ γίνονται δὲ κατόπιν παρατηρήσεις καὶ ἐν ὑποτροπῇ νὰ εἰδοποιῶνται οἱ γονεῖς. Οὕτω πρὸς πατέρα καθυστερήσαντος μαθητοῦ ἐγράφομεν ἐν ἐπιστολῇ: Ἄξιότιμε Κύριε, Τὸ Σχολεῖον ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ διὰ τί ὁ υἱὸς ὑμῶν κατὰ κανόνα καθυστερεῖ εἰς τὸ

"Αρθρον 5.

Εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μαθήματος ὁ ἕτερος τῶν Ἐπιμελητῶν τῆς τάξεως παραδίδει εἰς τὸν οἰκειὸν Καθηγητὴν ἅμα τῇ λήξει τοῦ μαθήματος δελτίον τῶν ἀπουσιαζόντων μαθητῶν, τὸ ὁποῖον οἱ κ. κ. Καθηγηταὶ καταθέτουσιν εἰς τὰ οἰκεῖα Γραφεῖα τῶν Διευθύνσεων⁽¹⁾, ὅπου τὸ πρὸς τοῦτο ὠρισμένον κυτίον.

πρῶτον μάθημα. Αὐτὸς κοιμᾶται πολὺ ἢ ὑμεῖς τὸν ἀπασχολεῖτε με ἐργασίας; Ὁ Γυμνασιάρχης... Οἱ Σύλλογοι τῶν διαφόρων Σχολείων δύνανται νὰ ἐφορμόσωσιν ἐξ αὐτῶν ὅτι ἐγκρίνωσιν.

(¹) Ὁ Καθηγητὴς εἰσερχόμενος δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀναγινώσκη κατάλογον, διότι τοῦτο καὶ χρόνου ἀναλωτικὸν εἶναι καὶ ἐπεισόδια πολλάκις δημιουργεῖ, ἐὰν μάλιστα μεταξὺ τῶν μαθητῶν εἶναι καὶ μαθήτρια. Οἱ Ἐπιμεληταὶ (ιδ.σ.11) ἐν καταλλήλῳ στιγμῇ ὀρίπτοντες βλέμματα ἐπὶ τῶν θρανίων κατὰ πτέρυγας, ὡς ἔχουσι κατανείμει, εὐρίσκουσι τοὺς ἀπόντας ἐκ τῶν κενῶν θέσεων, τοῦθ' ὅπερ εἶναι εὐκόλον, ἐὰν εὐθὺς ἀπὸ τοῦ πρώτου μαθήματος τοῦ ἔτους ὁ Τακτικὸς Καθηγητὴς ἔχει ὀρίσει, ὡς ὀφείλει, τὴν μόνιμον θέσιν ἐκάστου μαθητοῦ, λαμβάνων πάντοτε ὑπ' ὄψιν τὸ ἀνάστημα καὶ τὰς ἀδυναμίας ὀράσεως καὶ ἀκοῆς. Ἄλλ' ἐὰν ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν εἶναι ἐκτάκτως μέγας καὶ τὰ θρανία μεγάλα, τότε δύνανται νὰ δίδουν τοὺς ἀπόντας εἰς τοὺς Ἐπιμελητὰς οἱ πρὸς μίαν πλευρὰν ἄκροι μαθηταὶ παντὸς θρανίου. Τὸ σημείωμα τοῦ Ἐπιμελητοῦ θὰ ἔχη τὸν ἀκόλουθον τύπον (ιδ. σ. 14):

Α'. (Πρώτη Γυμνασίου), Β' κλπ. ἢ α' (πρώτη Ἑλληνικοῦ κλπ.)

23—12—24 (ἡμερομηνία)

8 - 9 Γαλλικά

ἀ π ό ν τ ε ς

.

Οἱ Ἐπιμεληταὶ

.

Ἄρθρον 6.

Εἰς τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῆς Σχολ. τάξεως κατὰ τὰ διαλείμματα βοηθοῦσι πάντες οἱ κ. κ. Καθηγηταὶ τῶν Προσληπτῶν Σχολείων, πλὴν τῶν κ. κ. Καθηγητῶν τῶν Φυσικῶν, ἐκ περιτροπῆς ἀνὰ μίαν ἡμέραν ἕκαστος, ἐποπτεύοντες τὴν τάξιν καὶ ἐν τῷ περιβόλῳ καὶ ἐντὸς τοῦ Σχολείου⁽¹⁾.

Ἄρθρον 7.

Ὁ παρῶν Κανονισμὸς ἀναγραφόμενος ἐπὶ πινακίδος ἀναρτᾶται ἐν τοῖς Γραφείοις τῶν δύο Προτύπων Σχολείων.

(1) Κατὰ τὰ διαλείμματα καλὸν εἶναι νὰ κατέρχωνται εἰς τὸν περιβόλον τοῦ Σχολείου οἱ ἐλεύθεροι ἐκ τῶν κ. κ. Καθηγητῶν, περιπατοῦντες ἐκεῖ ἐν οἰκείᾳ ἀναστροφῇ πρὸς τοὺς μαθητάς. Οἱ κ. κ. Καθηγηταὶ τῶν Φυσικῶν ἀπηλλάγησαν τοῦ ἐφημερεύειν ἐν τοῖς Προτύποις ὡς ἀπασχολημένοι κατὰ τὰ διαλείμματα περὶ τὴν παρασκευὴν πειραμάτων.

II. Κανονισμός τῶν Ἐπιμελητῶν τῆς ἐσωτερικῆς τάξεως

Κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον τοῦ 1917 ἐν συνεδρίῳ τοῦ Συλλόγου τοῦ Προτ. Κλασ. Γυμνασίου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Ν. Καπετανάκη, Διευθυντοῦ τότε τοῦ Διδασκαλείου, παρεκλήθημεν νὰ συντάξωμεν Κανονισμὸν τῶν Ἐπιμελητῶν τῆς ἐσωτερικῆς τάξεως ἐν τῷ Σχολείῳ. Ὁ θεσμὸς τῶν Ἐπιμελητῶν, εισηγμένος ἤδη εἰς τὸ Σχολεῖον ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Γληνοῦ, εἶχεν ἀποβῆ πολλοῦ λόγου ἄξιος, ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ ὑποχρεώσεις τῶν Ἐπιμελητῶν ἦσαν ἄγραφοι καὶ τὰ ὄρια αὐτῶν ἐλαστικά ὡς ἀκαθόριστα, γεννῶντα διαρκῶς ζητήματα, ἐκρίθη ἀναγκαία ἡ σύνταξις γραπτοῦ Κανονισμοῦ, καθορίζοντος ἐν δυνατῇ λεπτομερείᾳ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν Ἐπιμελητῶν. Ὁ Κανονισμὸς οὗτος συνταχθεὶς παρ' ἡμῶν πολὺ πληρέστερος καὶ ἀριώτερος κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῆς καθ' ἡμέραν πείρας καὶ ἐγκριθεὶς ὑπὸ τοῦ κ. Διευθυντοῦ ἐτοιχοκολλήθη ἐν ταῖς αἰθούσαις τῆς διδασκαλείας καὶ ἰσχύει μέχρι σήμερον. Τὰ ἀποτελέσματα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ 1917 καὶ μάλιστα ἀπὸ τοῦ 1920, ὅτε τὸ προῶτον ἰδρῦθη ἐν τῷ Προτύπῳ ἡ θέσις τοῦ Γυμνασιάρχου, ἐπῆρξαν σπουδαιότατα ὡς πρὸς τὴν τάξιν καὶ ἐνδοσίμῳ ἐν τῷ Σχολείῳ.

Ἄρθρον 1.

Ἐν ἐκάστῃ τάξει τοῦ Προτύπου Κλασικοῦ Γυμνασίου ὑφίσταται διαρκούντων τῶν μαθημάτων ὁ θεσμὸς τῶν Ἐπιμελητῶν τῆς τάξεως.

Ἄρθρον 2.

Οἱ Ἐπιμεληταὶ εἶναι δύο καθ' ἑβδομάδα, ἐξαιρετικῶς ἐν τῇ Δ' τάξει τρεῖς, συννηρητοῦντες ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους αὐτῆς, ὁριζόμενοι ὑπὸ τοῦ Τακτικοῦ (Ordinarii) Κα-

δηγητοῦ ⁽¹⁾ ἐκ τῶν μαθητῶν τῆς τάξεως καθ' ἣν σειρὰν εἶναι ἀναγεγραμμένοι ἐν τῷ Καταλόγῳ αὐτοῦ ἢ καὶ κατ' ἐκλογὴν.

Ὁ καθορισμὸς τῶν διαδόχων Ἐπιμελητῶν γίνεται τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος.

Ἐὰν ἡ ὑπηρεσία τῶν Ἐπιμελητῶν ὑπῆρξεν ἄμεμπτος καὶ ἐπαίνου ἀξία, ὁ Τακτικὸς Καθηγητὴς δύναται τοῦ ἐτέρου ἢ ἀμφοτέρων νὰ παρατείνῃ τιμῆς ἕνεκα τὴν ἐπιμελητείαν καὶ διὰ τὴν προσεχῆ ἐβδομάδα, ὡς καὶ νὰ ἀπολύῃ πάντα ἐπιδεικνύοντα ἀσύγγνωστον ἀμέλειαν².

(1) Ὅπου ὑφίστανται Μαθητικαὶ κοινότητες, φυσικὸν εἶναι οἱ Ἐπιμεληταὶ νὰ ὑποδεικνύονται ὑπ' αὐτῶν. Ἀλλὰ πείρα μακρὰ καὶ πικρὰ ἔχει ἡδη δεῖξει ὅτι παροχὴ εὐρύτερων ἐλευθεριῶν εἰς ἀώρους ἔτι πρὸς τοῦτο ὑπῆρξε πρόξενος μεγάλων κακῶν. Ἀτυχῶς δὲ σήμερον εἶπερ ποτὲ οἱ μαθηταὶ εἶναι ἄωροι πρὸς χρῆσιν τοιαύτης ἐλευθερίας. Διὰ τοῦτο συνιστῶμεν μεγίστην προσοχὴν εἰς τοὺς Συναδέλφους καὶ μᾶλλον τὴν παροχὴν στοιχείων αὐτοδιοικήσεως εἰς τοὺς μαθητάς, ὡς ἔχομεν πράξει μετ' ἐξαιρετικῶς λαμπρῶν ἀποτελεσμάτων ἀπὸ τινων ἐτῶν ἐν τῷ Προτύπῳ, καὶ μόνον ὅταν ἴδωμεν τοὺς μαθητάς διὰ τοιαύτης βαθμιαίας διαπαιδαγωγήσεως ὄριμους πρὸς τοῦτο, τότε νὰ χορηγῶμεν εὐρύτεραν ἐλευθερίαν. Ἄλλως φοβούμεθα μὴ παρασκευάζομεν Σοβιέτ, τὰ ὁποῖα ἐν πονηραῖς ἡμέραις, ὑποδαυλιζόμενα εἴτε ἔσωθεν εἴτε ἔξωθεν, θὰ ἦσαν ἱκανὰ νὰ σαρώσωσι καὶ Καθηγητάς καὶ ὅ,τι τίμιοι ἰδρωῖτες ἀγωνίζονται νὰ ἐγείρωσι. Ἡδη ἐξεδηλώθησαν ἀτυχῶς πολλαχοῦ ἀντιπειθαρχικὰ κρούσματα βαρυτάτης μορφῆς ἐκ μέρους τῶν Μαθητ. Κοινοτήτων, συνεπεία τῶν ὁποίων διελύθησαν πολλαὶ τοιαῦται.

Ἐὰν τὸ Σχολεῖον ἔχει μαθητρίδας, πρέπει καὶ ἐκ τούτων νὰ λαμβάνωμεν Ἐπιμελητρίδας, ἀφ' οὗ αἱ γυναῖκες προέχουσι τῶν ἀνδρῶν εἰς τὴν οἰκονομίαν καὶ εἰς τὴν χάριν τοῦ εὐτρεπισμοῦ, προσέχοντες μόνον τὸ ζεῦγος τῶν Ἐπιμελητῶν νάνηκη πάντοτε εἰς τὸ αὐτὸ φῶλον.

(2) Οἱ μαθηταὶ πρέπει νὰ ἐμποτίζονται τὴν ἰδέαν ὅτι ὁ Ἐπιμελητὴς εἶναι ἀξίωμα καὶ δὴ τιμητικώτατον, ἢ ἀποβολὴ ἄρα αὐτοῦ ἀποτελεῖ μεγάλην κηλίδα διὰ τὸν μαθητὴν.

Τὸν ἀπόντα διὰ νόσον ἢ ἄλλην σοβαρὰν αἰτίαν Ἐπιμελητὴν ἀντικαθιστᾷ προσωρινῶς δι' ἐτέρου ὁ Τακτικὸς Καθηγητής.

Ἄρθρον 3.

Οἱ Ἐπιμεληταὶ ἐρχόμενοι εἰς τὸ Σχολεῖον 10' περίπου πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων ἔργα ἔχουσιν :

α'). Ἐπιβλέπουσιν ἐὰν τὰ παράθυρα τῆς τάξεως εἶναι ἀνοικτὰ καὶ ἐὰν ἡ αἴθουσα ἐπαρκῶς ἀερίζεται.

β'). Ἐὰν ἡ καθαριότης τῆς αἰθούσης, θρανίων, ἔδρας, καθισμάτων κλπ εἶναι ἄμεμπτος, καλοῦντες ἐν ἐναντία περιπτώσει τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Σχολείου καὶ καταγγέλλοντες εἰς τὸν Τακτικὸν Καθηγητὴν ἢ εἰς τὸν Γυμνασιάρχην πᾶσαν ὕλικὴν ζημίαν γενομένην ἐν τῇ αἰθούσῃ.

γ'). Ζητοῦσι παρὰ τῆς ὑπηρεσίας ἀνάλογον κίμωνιαν χάριν τῶν ἀναγκῶν τῆς διδασκαλίας καὶ παρασκευάζουσι κατὰ τὰ διαλείμματα πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων Γεωγραφικοὺς Χάρτας⁽¹⁾ καὶ καθ' ὅλου πᾶν ἐποπτικὸν ὄργανον ἢ μέσον, ζητοῦντες ἐκάστοτε ἐν καιρῷ τὰς ἀναγκαῖας πρὸς τοῦτο ὁδηγίας παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Καθηγητοῦ, ἐν περιπτώσει δέ, καθ' ἣν ἡ τάξις δέχεται ἐπισκέπτας, αὐτοὶ προσκομίζουσι τὰ ἀναγκαῖα καθίσματα, τὰ ὅποια τοποθετοῦσιν ἐν ὠρισμένῃ ὑπὸ τοῦ Τακτικοῦ Καθηγητοῦ θέσει⁽²⁾.

(1) Καλὸν οἱ Συνάδελφοι ἀπὸ τῶν πρώτων μαθημάτων νὰ διδάσκωσι τοὺς μαθητὰς πῶς πρέπει νὰ διπλώνωνται οἱ Χάρται καὶ πῶς νὰ τοποθετῶνται, ἀφ' οὗ ἄλλως σήμερον οἱ Χάρται εἶναι καὶ δυσαναπλήρωτοι. Ἐπίσης καλὸν οἱ Διευθυνταὶ τῶν Σχολείων νὰ ἐπισκέπτωνται τὸ θέρος ἢ ἐν ἄλλῃ εὐκαιρίᾳ τὸ Πρότυπον Κλασσικὸν Γυμνάσιον, ἵνα πρὸς τοῖς ἄλλοις λαμβάνωσι καὶ σχέδια Χαρτοθέτου καὶ Χαρτοστάτου πρὸς κατασκευὴν ὁμοίων καὶ διὰ τὸ Σχολεῖόν των.

(2) Ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Διδασκαλείου ἀπαγορεύεται ἀπολύτως εἰς τοὺς γονεῖς ἢ κηδεμόνας ἢ κατὰ τὴν διδασκαλίαν εἴσοδος εἰς αἴθουσαν τάξεως ἢ παραμονή. Οἱ λόγοι εὐνόητοι· διότι ἀφ' ἧς

δ'). Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς διδασκαλίας τοῦ πρώτου πρωينوῦ μαθήματος ἀπαγγέλλουσι τὴν προσευχὴν τῆς τάξεως, τρεῖς τῆς ἐβδομάδος ἐκάτερος, ἰσόμενος πρὸ τῆς τάξεως παρὰ τὴν ἔδραν, καὶ σημειοῦσι τοὺς ἀπόντας τῆς τάξεως ἐν ἐκάστῳ μαθήματι, ἀναγράφοντες ἐν τῷ σημειώματι τὴν ἡμερομηνίαν, τὴν ὥραν, τὸ μάθημα καὶ τοὺς ἀπόντας μαθητὰς⁽¹⁾, τὸ δὲ σημείωμα τοῦτο παραδίδουσι κατὰ τὸ τέλος τοῦ μαθήματος εἰς τὸν Καθηγητὴν

στιγμῆς τρίτη ἢ θύρα μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς ἐξόδου τοῦ ἐπισκέπτου ἢ προσοχὴ τῶν μαθητῶν θὰ καθηλοῦται περὶ αὐτόν, περὶ τὴν περιβολὴν του, τὴν στάσιν του κλπ. ἐπὶ ζημία τῆς διδασκαλίας ἐνίοτε μάλιστα λαμβάνει οὗτος καὶ ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν διδασκαλίαν προκαλῶν τὴν θυμηδίαν τῶν μαθητῶν. Ἐὰν οἱ Συνάδελφοι ἐφαρμοζόντες τὸ μέτρον τοῦ ἀποκλεισμοῦ προσκρούουν εἰς παρεξηγήσεις, ἃς ἐπιμεινουν διαφωτίζοντες τοὺς γονεῖς περὶ τῆς ἀναγκαιότητος τοῦ μέτρον καὶ ἃς ἀναθέτουν εἰς τοὺς Ἐπιστάτας ὑπευθύνως τὴν αὐστηράν τήρησιν τοῦ μέτρον. Ἡμεῖς ἐπισκέπτας ἐννοοῦμεν τὸν Διευθυντὴν ἢ Ὑποδιευθυντὴν τοῦ Διδασκαλείου, Ὑπουργὸν κλπ.

(1) Ἰδ. σ. 9 ἐν ὑποσ. (1). Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Σχολείου κατὰ πᾶσαν μεσημβρίαν καὶ ἑσπέραν ἢ καὶ μόνον τὴν ἑσπέραν λαμβάνων ἐκ τοῦ κυτίου τὰ σημειώματα καὶ ταξινομῶν αὐτὰ κατὰ τάξεις καὶ μαθήματα καταγράφει τοὺς ἀπόντας κατὰ τάξεις καὶ μαθήματα ἐν τῷ Σημειωματαρίῳ αὐτοῦ καὶ περὶ τὴν ἑσπέραν εἰδοποιεῖ ταχυδρομικῶς διὰ δελτίων τοὺς κηδεμόνας τῶν ἀπουσιαζόντων μαθητῶν ζητῶν τὸν λόγον τῆς ἀπουσίας. Ὁ ἐν τῷ Προτύπῳ συνήθης τύπος εἰδοποιήσεως ἔχει ὧδε: Ἀξιότιμε Κύριε, Τὸ Σχολεῖον ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ διὰ τί ὁ υἱὸς Ὑμῶν ἀπουσίασε σήμερον ἀπὸ πάντων τῶν μαθημάτων (ἢ ἀπὸ τοῦ μαθήματος τῶν Λατινικῶν 10-11 π. μ. κλπ.) Ὁ Γυμνασιάρχης.... Τὴν πρωίαν τῆς ἐπιούσης πρὸ τοῦ πρώτου πρωينوῦ μαθήματος καλεῖ πάντας τοὺς ἀπουσιάσαντας εἰς τὸ Γραφεῖον καὶ ζητεῖ γραπτὴν τοῦ κηδεμόνος δικαιολογίαν, ἀποπέμπων πάντα μὴ φέροντα τοιαύτην. Ἡ αὐστηρὰ παρ' ἡμῶν ἐφαρμογὴ τοῦ μέτρον τούτου ἀπὸ τοῦ 1920 ἐπέτρεψεν εἰς τὸ Πρότυπον νὰ μὴ γνωρίσῃ ποσῶς τὴν πληγὴν τῶν ἀπουσιῶν, ἢ ὅποια ἐλυμαίνετο τὰ Σχολεῖα. Τὰ ταχυδρο. τέλη δύνανται νὰ καταβάλλονται ἐκ τοῦ Σχολ. Ταμείου, ἀλλ' ἤδη θὰ γίνῃ ἡ σχετικὴ ἐνέργεια παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ

ε'). Ὁ ἕτερος τῶν Ἐπιμελητῶν κατὰ πᾶσαν εἴσοδον τῶν μαθητῶν ἰστάμενος παρὰ τὴν θύραν τῆς αἰθούσης κλείει αὐτὴν ἀφ' οὗ εἰσέλθη καὶ ὁ τελευταῖος μαθητῆς εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ ἡσυχῶς καταλαμβάνει τὴν ἐν τῷ θρανίῳ θέσιν του·

στ'). Κατὰ τὰ διαλείμματα παραμένουσιν ἐν τῇ αἰθούσῃ, ἀνσίουσι τὰ παράθυρα πρὸς ἀερισμόν, καθαρίζουσι τὸν πίνακα, ἀποκομίζουσι τὰ μὴ χρησιμεύοντα πλέον ἐποπτικὰ ὄργανα κτλ., παραδίδοντες αὐτὰ εἰς τὸν ἀρμόδιον Καθηγητὴν ἢ εἰς τὸ Γραφεῖον, εἰς οὐδένα δὲ τῶν μαθητῶν ἐπιτρέπουσι τὴν εἰς τὴν αἴθουσαν εἴσοδον, πλην ἐὰν ὁ καιρὸς εἶναι ἀκατάλληλος·

ζ'). Προσέχουσιν ἐὰν ἕκαστος τῶν μαθητῶν κἀθηται εἰς τὴν ὠρισμένην δι' αὐτὸν θέσιν, καταγγέλλοντες εὐθὺς πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ μαθήματος πάντα μαθητὴν, ὅστις ἤλλαξε θέσιν ἢ θρανίον (¹).

η'). Μετὰ τὸ τελευταῖον πρωινὸν ἢ μεταμεσημβρινὸν μάθημα ἐξέρχονται τελευταῖοι τῆς αἰθούσης, ἀφ' οὗ πρότερον ἐξετάσωσιν ἐπιμελῶς μὴ τις τῶν μαθητῶν ἐλησμόνησε βιβλίον τι ἢ οἰονδήποτε ἀντικείμενον, τὸ ὁποῖον παραλαμβάνοντες παραδίδουσιν εἰς αὐτὸν ἢ εἰς τὸν κ. Γυμνασιάρχην·

Μόνον κατὰ τὴν περίοδον τῶν γραπτῶν δοκιμασιῶν τὴν εὐθύνην τῆς ἐρεῦνης τῆς αἰθούσης ὑπέχουσιν ἀντὶ τῶν Ἐ-

τῆς Συγκοινωνίας διὰ τὴν ἀτελῆ κυκλοφορίαν τῶν δελτίων τούτων, χαρακτηριζομένων ὡς ὑπηρεσιακῶν, ἐφ' ὅσον θὰ φέρωσι τὴν σφραγίδα τοῦ Σχολείου· ὁ λόγος τῆς ταχυδρομικῆς καὶ οὐχὶ διὰ μαθητῶν ἀποστολῆς εὐνόητος. Τὸν τύπον τῶν δελτίων κτλ. δύνανται νὰ βλέπωσιν οἱ κ. κ. Διευθυνταὶ τῶν Σχολείων ἐπισκεπτόμενοι τὰ Γραφεῖα ἡμῶν. Ὁ διδάξας Καθηγητῆς δύναται νὰ σημειώνη τοὺς ἀπόντας ἐν τῷ Γραφείῳ μετὰ τὸ μάθημα κατὰ τὸ δοθὲν σημεῖωμα καὶ εἶτα νὰ ἐγχειρῶσιν αὐτὸ εἰς τὸν Διευθυντήν.

(¹) Ἰδ. σ. 9 ἐν ὑποσ. (¹).

πιμελητῶν οἱ δύο μαθηταί, οἱ ὅποιοι θὰ παραμείνωσι τελευταῖοι ἐν τῇ αἰθούσῃ·

θ'). Συλλέγουσιν ἐν ἀρχῇ τοῦ ἔτους καὶ ὁσάκις ἄλλοτε παραστῆ ἀνάγκη εἰσφορὰν τῶν μαθητῶν, ὀριζομένην εἰς ποσὸν ὑπ' αὐτῶν ἢ ὑπὸ τοῦ Τακτικοῦ Καθηγητοῦ, καὶ ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου ἀγοράζουσι μελάνην, γραφίδας, χάρτιν κλπ. χάριν τῶν ἐν τῷ Σχολείῳ γραφικῶν ἀναγκῶν τῆς τάξεως, ἢ καὶ ὄργανα παιδιῶν ἐν τῷ σχολείῳ καὶ κατὰ τὰς ἐκδρομὰς, ἐπιμελοῦνται δ' ὅπως τὰ μελανοδοχεῖα τῆς τάξεως ἔχουσι διαρκῶς μελάνην⁽¹⁾.

ι'). Πρὸ πάσης ἐκδρομῆς ζητοῦσιν ὁδηγίαν παρὰ πάντων τῶν Καθηγητῶν τῆς τάξεως καὶ προσκομίζουσιν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκδρομῆς διδακτικὰ ἢ ψυχαγωγικὰ ὄργανα, τὰ ὅποια οἱ κ. κ. Καθηγηταὶ ἤθελον ὑποδείξει εἰς αὐτοὺς·

ια'). Τηροῦσι μετ' ἐπιμελείας καὶ ἀκριβείας τὸ Ἡμερολόγιον τῆς τάξεως⁽²⁾, τὸ ὁποῖον παραδίδουσι τὴν ἐσπέραν τοῦ Σαββάτου μεθ' ὅσων τυχόν ἔχουσι γορζοφικῶν εἰδῶν εἰς τοὺς διαδόχους αὐτῶν·

καὶ ιβ'). Ὁ τρίτος Ἐπιμελητὴς τῆς Δ' τάξεως, καλούμε-

(1) Ἐὰν ἡ αἰθουσα ἔχει ἀρμάριον. ἐγκλείουσιν ἐν αὐτῷ πάντα τὰ γραφικὰ εἶδη· εἰ δὲ μὴ ἄς κατασκευάζωμεν ἐν τῇ ἔδρῃ ἢ ἐν τινι γωνίᾳ τῆς αἰθούσης τοιοῦτον, τοῦ ὁποίου τὰ κλεῖθρα φέρουσιν οἱ Ἐπιμεληταί.

Τὰ ὄργανα τῶν παιδιῶν δύνανται νὰ ζητῶσιν οἱ Διευθυνταὶ τῶν Σχολείων ἐκ τοῦ Τμήματος τῆς Γυμναστικῆς τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας. Συνιστῶμεν ὡς ἀρίστην παιδιὰν διὰ τοὺς μαθητὰς τῶν ἀνωτέρων Γυμνασ. τάξεων τὴν Βόλευ Μπόλλ ὡς ἀκούσαν θαυμασιῶς σῶμα καὶ πνεῦμα ἄνευ θορύβου καὶ ἀκοσμιῶν.

(2) Ἐν τούτῳ οἱ Ἐπιμεληταὶ κατέγραφον τὴν κατὰ πᾶν μάθημα ἐξεταζομένην ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ καὶ διδασκομένην ὕλην καὶ τὰς ἀπουσίας αὐτοῦ (π. γ. 8-9 Ἑλληνικά· δὲν ἐγένετο μάθημα ἀπουσιάσαντος τοῦ κ. Καθηγητοῦ). Ἄλλ' ὑπὸ τοῦ κ. Ἰ Γεωργοπούλλου κατηγορήθη τὸ Ἡμερολόγιον χαρακτηρισθὲν ὡς ἀναξιοπρεπὲς διὰ τὸ Σχολεῖον·

νος Ἐφορος τῶν Ἐπιμελητῶν καὶ ὀριζόμενος ὑπὸ τοῦ κ. Γυμνασιάρχου, ἔχει τὴν γενικὴν ἐποπτείαν ἐπὶ πάντων τῶν Ἐπιμελητῶν, ἐπιβλέπων ἐὰν οὗτοι προσέρχονται ἐγκαίρως καὶ ἐὰν ἐκπληροῦσιν ἐπιμελῶς τὰ καθήκοντα αὐτῶν, ἀναφέρων ἐκάστοτε περὶ τῶν παρατηρουμένων ἐλλείψεων πρὸς τὸν κ. Γυμνασιάρχον ⁽¹⁾.

Ἄρθρον 4.

Ὁ παρὼν Κανονισμὸς ἀναγραφόμενος ἐπὶ πινακίδος παραμένει πάντοτε ἀνηρτημένος ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν παραδόσεων.

(1) Ἐφορον τῶν Ἐπιμελητῶν διορίζει ὁ Διευθυντὴς τοῦ Σχολείου ἐὰν ἔχει πολλὰς ἀσχολίας καὶ δὲν δύναται νὰ ἐπιβλέπῃ τακτικῶς τοὺς Ἐπιμελητάς.

III. Κανονισμός τῶν Μαθητικῶν Βιβλιοθηκῶν τοῦ Προτύπου Κλασσικοῦ Γυμνασίου.

Κατὰ τὴν περίοδον τῶν Βαλκανικῶν πολέμων καὶ κατὰ τὸν μέγαν παγκόσμιον πόλεμον, μάλιστα δ' ἀπ' ἧς ἡμέρας ἡ μεγάλη ἐθνικὴ συμφορὰ ἔρριπεν εἰς τὴν μητέρα Ἑλλάδα ἑκατομμύρια ὄλα προσφύγων, τὰ διδασκῆρια τοῦ ἐλευθέρου Κράτους ἐπὶ ἔργον τὰ πρῶτα οἰκήματα, τὰ ὁποῖα ὑπεχρεώθησαν νὰ δώσωσι στέγην εἰς τὸν στρατὸν καὶ εἰς τοὺς ἀστέγους, καὶ οὕτω πολλαὶ χιλιάδες μαθητῶν ἔμειναν ἄνευ ἐργασίας, ἄνευ μορφώσεως. **Ἡ ἀργία μὴτηρ πάσης κακίας** ἔλεγε σοφὸν ἀρχαῖον γρωμικόν. Καὶ οὕτως ἔκτοτε παριστάμεθα μετὰ βαθείας ψυχικῆς ὀδύνης μάρτυρες ὄλων τῶν ἀμβροτῶν συνεπειῶν, ἃς ἔσχεν ἡ πατρίστis τοῦ μέτρου τῆς ἐπιτάξεως τῶν διδασκῆριων. Οἱ μαθηταὶ ἐλάχιστοι ἢ οὐδόλως ἐργαζόμενοι ἐτόρπησαν κατὰ μέρος ἐπὶ τοὺς Κινηματογράφους καὶ τὰ ἄκροσμα θεάματα, εἰς τὸ κάλυμμα, τὴν κυβείαν, τὴν ἀνάγνωσιν ἀσέμνων βιβλίων ἐκτυροσενόντων τὰς νεανικὰς αὐτῶν ὀρμὰς, εἰς τὴν ἀνάγνωσιν μυθιστορημάτων περιγραφόντων ἄθλους ληστῶν ἢ ἀστρονομικὰ καὶ λωποδυτικὰ ὄργια, καὶ συνωθοῦντο περὶ τὰ ἀκατάλληλα βιβλία καὶ περὶ πᾶν ὅ,τι δύναται προῶρος νὰ μαράνη τὴν ἐξάνθησιν σώματος καὶ πνεύματος. **Ἡ τακτικὴ φοίτησις** εἰς τὰ ἀτάκτως λειτουργοῦντα Σχολεῖα ἠραιοῦθη ἢ ἐξέλειπεν, ἡ πειθαρχία ἐκλονίσθη σοβαρῶς, ἡ παρθενικὴ αἰδημοσύνη ἠπειλεῖτο, πολλῶν ἢ ὑγεία ἐξοράγη ἀνάτως, καὶ ἡ κατάστασις ἔτεινε νὰ διαιωνισθῇ ἀπειλοῦσα τὴν μεγαλύτεραν τῶν ἐθνικῶν συμφορῶν. Διότι ἡ κοινωνία τῆς αὔριον θὰ ἀποτελεσθῇ κατὰ μέγα μέρος ἐκ τῶν σημερινῶν μαθητῶν ἐξ αὐτῶν θὰ προέλθωσιν οἱ Προϋδπουργοὶ καὶ οἱ Ὑπουργοὶ τῆς αὔριον, οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ ναύαρχοι, οἱ ἀνώτεροι ὑπάλληλοι, αἱ ἰθύνουσαι προσωπικότητες. Εἰς τίνων λοιπὸν τὰς χεῖρας θὰ παραδοθῇ αὔριον τὸ σκάφος τῆς πολιτείας; Τὸ ἔθνος ἐφέρετο οὕτω κατὰ κρημνῶν, διότι ἀπεδρεπαλίζομεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ τὴν τελευταίαν ἐλλπίδα τῆς δημιουργίας καλύτερου μέλλοντος.

Ἄλλὰ τί ἔπρεπε νὰ γίνῃ διὰ τοὺς μαθητὰς ὡς ἀντίροπον τῶν

θλεθρίων συνεπειῶν τῆς διαμορφωθείσης διὰ τὰ ἀτυχή Σχολεῖα καταστάσεως; Ἐπρεπε γὰρ παριστάμεθα ἄφρωνι καὶ ἀδιαμαρτύρητοι καὶ ἀδρανεῖς μάρτυρες τῆς ὀγκουμένης νέας μεγαλυτέρας καὶ τραγικωτέρας ἐθνικῆς καταστροφῆς; Τὸ Πρότυπον Κλασσικὸν Γυμνάσιον πλὴν σειρᾶς ἄλλων μέτρων, τὰ ὁποῖα ἔλαβεν, ἔν' ἀντιμετώπιση τὴν κατάστασιν, ἥδη ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1921 ἀπεφάσισε διὰ τῆς πατρὸς ἐπαίρου ἀξίας Σχολικῆς αὐτοῦ Ἐπιτροπείας τὴν ἴδρυσιν ἐπὶ Μαθητικῶν Βιβλιοθηκῶν διὰ τὰς 7 τάξεις αὐτοῦ. Αἱ βιβλιοθήκαι ἰδρύθησαν καὶ διαρκῶς πλουτίζονται διὰ βιβλίων καταλλήλων γὰρ τινώσασαι τὴν σωματικὴν καὶ ψυχικὴν ἀλκὴν τῶν νέων, καὶ τὰ βιβλία αὐτῶν ἀναγινώσκονται ἀπλήστως ὑπὸ τῶν μαθητῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν διὰ δανεισμοῦ ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος. Τὸ μέτρον δὲ τοῦτο δὲν παύομεν συνιστῶντες καὶ εἰς τοὺς κ. κ. Γυμνασιάρχας καὶ Διευθυντὰς καὶ Καθηγητὰς τῶν διαφόρων τοῦ Κράτους Σχολείων, ἐξαίροντες τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἀποτελέσματα, ἀφ' οὗ μάλιστα οἱ πόροι τῶν ἄλλων Σχολείων εἶναι πολὺ πλουσιώτεροι τῶν τοῦ Προτύπου Κλασσ. Γυμνασίου.

Οὕτως οἱ μαθηταὶ κατοχυροῦνται κατὰ τῆς ἀρχίας καὶ τῶν ἀπαισιῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς, διέρχονται εὐαρέστως τὰς ὥρας τῆς σχολικῆς αὐτῶν, προσκίτωνται δύο πολύτιμα ὄπλα, τὴν εὐχέρειαν περὶ τὸ λέγειν καὶ γράφειν, ἀγαπῶσι τὰ καλὰ βιβλία καὶ ἀποκομίζουσι μέγαν πλοῦτον γνώσεων καὶ ἔργα ἠθικῶν καὶ φρόνημα ἐθνικόν, ἰσχυρῶς περιχαροζοῦμενοι καὶ διὰ τὴν σκληρὰν βιοπάλην καὶ διὰ τὸν βαρὸν ἀγῶνα ἐν μέσῳ τοῦ κυκλῶνος τῶν θευμάτων τῆς οἰκογενειακῆς, κοινωνικῆς καὶ ἐθνικῆς ἀποσυνθέσεως τὰ ὁποῖα κατέκλυσαν τὸν κόσμον ὅλον.

Τὰ τῆς λειτουργίας τῶν βιβλιοθηκῶν ἐκανονίσασμεν διὰ τοῦ ἐνθὺς ἐφεξῆς ἀκολουθοῦντος Κανονισμοῦ, ὃν συνετάξαμεν κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1923, καὶ μετὰ τοῦτον παρέχομεν πίνακα τῶν πεζῶν ἔργων, τὰ ὁποῖα κέκτηνται ἤδη αἱ βιβλιοθήκαι ἡμῶν, ἐπιφυλασσόμενοι ἐν ἄλλῃ ἐργασίᾳ γὰρ παράσχωμεν πίνακα καὶ τῶν ποιητικῶν ἔργων καὶ ἄλλων.

Ἄρθρον 1.

Ἐκάστη τάξις τοῦ Προτύπου Κλασσικοῦ Γυμνασίου ἔχει ἐν τῇ αἰθούσῃ αὐτῆς ἰδίαν Βιβλιοθήκην, διακρινομένην καὶ δι' ἰδίας ἐπιγραφῆς, περιέχουσαν βιβλία ἀνάλογα

πρὸς τὸ πνευματικὸν ἐπίπεδον τῶν μαθητῶν τῆς τάξεως-

Ἄρθρον 2.

Σκοπὸς τῆς Βιβλιοθήκης εἶναι νὰ ὑποβοηθῇ τὴν ὑπὸ τοῦ Σχολείου συντελουμένην πνευματικὴν μόρφωσιν καὶ ἠθικὴν διάπλασιν τῶν μαθητῶν διὰ τοῦ δανεισμοῦ βιβλίων ἐπὶ ἐπιστροφῇ εἰς τοὺς βουλομένους τῶν μαθητῶν τῆς τάξεως ἢ τοῦ Σχολείου, ἀπαγορευομένου ἀπολύτως τοῦ δανεισμοῦ βιβλίων εἰς οἰονδήποτε ἄλλον μὴ μαθητὴν τοῦ Σχολείου.

Ἄρθρον 3.

Βιβλία τῆς Βιβλιοθήκης εἶναι :

- 1) Τὰ βιβλία, τὰ ὁποῖα τὸ Σχολεῖον παρέσχεν εἰς τὴν Βιβλιοθήκην ἅμα τῇ ιδρύσει αὐτῆς.
- 2) Τὰ βιβλία, τὰ ὁποῖα θὰ ἀγοράζωνται ἐκ τῆς ἐτήσιας χρηματικῆς ἐπιχορηγήσεως τοῦ Σχολ. Ταμείου εἰς αὐτήν.
- 3) Τὰ βιβλία τὰ περιερχόμενα εἰς αὐτὴν ἐκ δωρεῶν, κληρονομιῶν, προστίμων⁽¹⁾ κλπ.

Ἄρθρον 4.

Τῆς Βιβλιοθήκης τῆς τάξεως προΐσταται εἰς τῶν ἀρτίων μαθητῶν τῆς τάξεως, γνωστὸς διὰ τὴν ἀγάπην αὐτοῦ πρὸς τὰ βιβλία καὶ πρὸς τὸ ἔργον τοῦτο, ἐκλεγόμενος ὑπὸ τοῦ κ. Γυμνασιάρχου εὐθὺς μετὰ τὸ πέρας τῶν τελευταίων τοῦ

(1) Ἰδ. ἄρθρ. 10. Ἐπίσης περιέχονται πολλαίς εἰς τὰς Βιβλιοθήκας αἱ ὑφ' ἡμῶν ἐπιβαλλόμεναι ἀποζημιώσεις εἰς μαθητὰς διὰ φθοράν, ἣν ἐπῆνεγον εἰς πράγματα ἄλλου μαθητοῦ, ἐὰν οὗτος παρατηθῇ τῆς ἀποζημιώσεως ὑπὲρ τῆς Βιβλιοθήκης. Ἐπίσης ἐν τῷ Προτύπῳ, ἐπειδὴ μαθηταὶ τινες ὑπόκεινται ἐν τινι ῥαθυμίᾳ εἰς λησιμονίαν, συχνάκις λησιμονοῦντες πατῆρα, πῖλους, ἀλεξιβροχία κλπ. ἐν τῷ Σχολείῳ, τοῦτο δὲ εἶναι μέγα ἐλάττωμα διὰ μαθητὴν καὶ δι' ἄνθρωπον, κινδυνεύοντα αὐτοὺς νὰ ὑποστῶσι καὶ μεγαλιτέρα ζημία ἐκ

ἔτους γραπτῶν δοκιμασιῶν⁽¹⁾, διευθύνων τὴν Βιβλιοθήκην ἐπὶ ἓν ἔτος καὶ καλούμενος **Κοσμήτωρ τῆς Βιβλιοθήκης.**

Ἐὰν ἡ ὑπηρεσία τοῦ Κοσμήτορος ὑπῆρξεν εὐδόκιμος, ὁ κ. Γυμνασιάρχης παρατείνει τιμῆς ἕνεκα τὴν Κοσμητεῖαν αὐτοῦ καὶ κατὰ τὰ λοιπὰ ἔτη τῆς μαθητείας αὐτοῦ ἐπὶ τῶν Βιβλιοθηκῶν τῶν ἀνωτέρων τάξεων.

Μόνον ὁ Κοσμήτωρ τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Α'. τάξεως τοῦ Ἑλληνικοῦ διορίζεται περὶ τὰ μέσα Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους εὐθὺς μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων.

Ἄρθρον 5.

Ὁ Κοσμήτωρ προσλαμβάνει καὶ Βοηθόν, ἄλλον μαθητὴν τῆς τάξεως, ἀπὸ λαύοντα τῆς ἐμπιστοσύνης αὐτοῦ, ὅστις βοηθεῖ τακτικῶς τὸν Κοσμήτορα καὶ ἀναπληροῦ αὐτὸν ἀπόντα ἢ κωλυόμενον.

λησμοσύνης, ὑποχρεοῦμεν πολλάκις τοὺς τοιοῦτους νὰ προσφέρωσιν εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς τάξεως ὑπὸ μορφήν δώρου ἓν βιβλίον ὠρισμένης ἀξίας, τονίζοντες ὅτι τοῦτο κάμνομεν ἐξ ἀγάπης καὶ ἐνδιαφέροντος ὑπὲρ αὐτῶν, ἵνα ἐνθυμούμενοι τὸ πάθημα ἐνδιαφερόντωνται περισσότερο ἐν τῷ μέλλοντι ὑπὲρ τῶν περιορισῶν αὐτῶν. Ἀλλὰ περὶ τὴν χρῆσιν τοῦ μέτρου τούτου συνιστῶμεν εἰς τοὺς κ. κ. Συνάδελφους πολλὴν προσοχήν.

(1) Ὁ λόγος τούτου εἶναι εὐνόητος, διότι ἐνδέχεται καὶ Κοσμήτωρ καὶ Βοηθός (ἰδ. ἄρθρ. 5) ἐν τῇ δίψει τῆς ἀναπαύσεως μετὰ τὴν περιόδον τῶν γραπτῶν δοκιμασιῶν καὶ ἐν τινι παιδικῇ ἀδυναμίᾳ νὰ ἐπιφθῶσιν ἀκάθεκτοι εἰς τὴν ἐξοχήν, ἐγκαταλείποντες τὴν Βιβλιοθήκην, ἢ ἐνδέχεται καὶ νὰ ἐγγραφῶσι τὸν Σεπτέμβριον εἰς ἄλλο Σχολεῖον, ὅτε πιθανὸν νὰ ὑφίστανται ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ καὶ ἄλλης φύσεως ἀνωμαλίαι. Πάντως οἱ ἐκλεγόμενοι διὰ τὸ ἐπιὸν ἔτος πρέπει νὰ εἶναι ἐξ ἐκείνων, οἱ ὅποιοι θὰ παραμείνωσι κατὰ τὸ θέρος ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ Σχολείου, τοῦλάχιστον ὁ ἕτερος αὐτῶν, διότι καλὸν εἶναι νὰ λειτουργῇ ἡ Βιβλιοθήκη καὶ κατὰ τὸ θέρος.

Ἄρθρον 6.

Ἔργα τοῦ Κοσμητοροῦ (καὶ τοῦ Βοηθοῦ) εἶναι:

1) Ἐντὸς τοῦ Ἰουνίου καὶ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν ἀποτελεσμάτων παραλαμβάνει παρὰ τοῦ προκατόχου αὐτοῦ πάντα τὰ βιβλία τῆς Βιβλιοθήκης τῆς τάξεως ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Καταλόγου αὐτῆς, συντασσομένου πρακτικοῦ, τὸ ὁποῖον ὑπογραφόμενον παρ' ἀμφοτέρων παραδίδεται εἰς τὸν κ. Γυμνασιάρχην. Πᾶσα ἔλλειψις βιβλίου βαρύνει τὸν προκατόχον Κοσμητορα, ὑπόχρεων πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν ἔλλειπόντων βιβλίων

2) Τηρεῖ ἐπιμελῶς τὸν Κατάλογον τῆς Βιβλιοθήκης, ἐν ᾧ εἶναι ἀναγεγραμμένα κατ' αὔξοντα ἀριθμὸν πάντα τὰ βιβλία αὐτῆς κατὰ τοὺς κύκλους τῆς περιεχομένης ὕλης (*Ἱστορικά, Διηγήματα, Ἐπιζὰ ποιήματα κλπ.) καὶ καταγράφει ἐν αὐτῷ ἐν τῇ οἰκείᾳ θέσει πᾶν νέον βιβλίον εἰσερχόμενον εἰς τὴν Βιβλιοθήκην, ἀφ' οὗ προηγουμένως ὑπόβαλλη αὐτὸ ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ κ. Γυμνασιάρχου.

3) Ἐπὶ τῆς προμετωπίδος τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐξωφύλλου παντὸς βιβλίου ἀναγράφει τὸ ὄνομα τῆς τάξεως, εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς ὁποίας ἀνήκει τὸ βιβλίον (Α'. Ἑλληνικοῦ κλπ.) καὶ ἐπιθέτει τὴν σφραγίδα τοῦ Σχολείου ἐνταῦθα καὶ ἐν ἄλλῃ τινὶ σελίδι τοῦ βιβλίου.

4) Ἐπὶ τῶν ἐκ δωρεῶν προερχομένων ἀναγράφει καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Δωρητοῦ καὶ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς δωρεᾶς (*).

5) Τηρεῖ πίνακα ἐκτεθειμένον πρὸς κοινὴν θέαν τῶν

(*) Καλὸν εἶναι ὁ Διευθυντῆς τοῦ Σχολείου διὰ κοινοποιήσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Προθήκῃ τοῦ Σχολείου ἀνακοινώσῃ κατὰ περιόδους εἰς πάντας τοὺς μαθητὰς τὰς δωρεὰς εἰς τὰς Βιβλιοθήκας καὶ εἰς τὸ Σχολεῖον κατὰ τὸν ἀκόλουθον τύπον: *Ἐνχαρίστως ἀνακοινοῦμεν ὅτι ἐδώρησαν εἰς τὸ Σχολεῖον*

1) Ὁ μαθητῆς

2) Ὁ μαθητῆς

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

μαθητῶν, ἐν ᾧ ἀναγράφονται πάντα τὰ βιβλία τῆς Βιβλιοθήκης, ἵνα εὐκολύνονται οἱ μαθηταὶ τῆς τάξεως περὶ τὴν ἐκλογήν τοῦ δανειστέου βιβλίου.

6) Τηρεῖ πίνακα ἐν περιόπτῳ θέσει, ἐφ' οὗ ἔχουσι καλλιγραφηθῆ τὰ ὀνόματα τῶν Δωρητῶν, Εὐεργετῶν καὶ Μεγάλων Εὐεργετῶν τῆς Βιβλιοθήκης τῆς τάξεως. Δωρηταὶ θεωροῦνται οἱ προσφέροντες ἀπὸ 200 - 500 δρχ. εἰς χρήματα ἢ βιβλία, Εὐεργεταὶ οἱ προσφέροντες ἀπὸ 600 - 1000 δρχ. καὶ Μεγάλοι Εὐεργεταὶ οἱ προσφέροντες ἀπὸ 1100 δρχ. καὶ ἄνω.

7) Φροντίζει ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ κ. Γυμνασιάρχου περὶ τῆς βιβλιοδετήσεως τῶν ἀδέτων βιβλίων (1).

8) Φροντίζει νὰ εἶναι καθαρά τὰ βιβλία καὶ ἡ Βιβλιοθήκη, χρησιμοποιοῦν διὰ τὸν καθαρισμὸν τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Σχολείου.

9) Κρατεῖ τὰ κλεῖθρα τῆς Βιβλιοθήκης, ὑπεύθυνος διὰ πᾶσαν ἀπώλειαν βιβλίων.

10) Ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος καθ' ὠρισμένην ὑπ' αὐτοῦ ἡμέραν καὶ ὥραν δανεῖζει βιβλία εἰς τοὺς βουλομένους τῶν μαθητῶν τῆς τάξεως καὶ δέχεται τὰ ἐπιστρεφόμενα.

11) Κρατεῖ βιβλίον δανεισμῶ, ἠριθμημένον ἀκριβῶς

(1) Τὸ ζήτημα τῆς βιβλιοδετήσεως ἐλύσαμεν ἀπλούστατα ὡς ἑξῆς· οἱ μαθηταὶ ἀέναντι τῶν εὐκολιῶν, αἷ παρέχει τὸ Σχολεῖον διὰ τοῦ δανεισμῶ ὠφελιμωτάτων βιβλίων, ὑπέχοντες ἠθικὴν ὑποχρέωσιν προσεφέρθησαν νὰ δένωσιν ἕκαστος κατ' ἔτος ἀνὰ ἓν βιβλίον. Ἡ βιβλιοδέτης ἤρχισεν ἀπὸ πέρυσι καὶ προχωρεῖ αἰσιῶς γινομένη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ βιβλιοδέτου ὁμοίωμορφος. Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δύναται νὰ γίνῃ τὸ αὐτὸ ἢ καὶ ἄποροι μαθηταὶ μανθάνοντες τὴν τέχνην νὰ δένωσι κατὰ τὸ θέρος τὰ βιβλία, τοῦ Σχολείου παρέχοντες τὰ ἀναγκαῖα ὑλικά καὶ ἀμοιβὴν τινα. Ἐὰν ὁμοῦς τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν οὐδὲ ὑπάρχει βιβλιοδέτης, καλὸν νὰ ἀγοράζωνται τὰ βιβλία δεδεμένα, διότι τὰ ἄδετα φθειρόνται καὶ μετ' ὀλίγον χρόνον καθίστανται ἄχρηστα.

κατὰ σελίδας, ἐν ᾧ ἀναγράφει ὑπ' αὐξόντα ἀριθμὸν τὸ δανειζόμενον βιβλίον, τὴν ἡμερομηνίαν τοῦ δανεισμοῦ καὶ ἐν ἰδίᾳ στήλῃ λαμβάνει τὴν ὑπογραφήν τοῦ δανειζομένου, διαγράφων εὐθὺς ἅμα τῇ ἐπιστροφῇ πάντα ἐπιστρέφοντα βιβλίον.

12) Καταγγέλλει εἰς τὸν Γυμνασιάρχην πάντα μαθητὴν, ὅστις δανεισθεὶς βιβλίον ἐπιστρέφει αὐτὸ ἐφθαρμένον ἢ ἔλλιπές ἢ ἀρνείται νὰ ἐπιστρέψῃ.

13) Ἐὰν λειτουργεῖ ἐν τῷ Σχολείῳ Ἀναγνωστήριον, παραμένει ἐν τῷ Σχολείῳ καθ' ὡς ὥρας θὰ λειτουργῇ τοῦτο⁽¹⁾.

14) Διακόπτει τὸν δανεισμὸν τῶν βιβλίων μίαν ἐβδομάδα πρὸ τῶν κεκαγονισμένων γραπτῶν δοκιμασιῶν καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῶν.

15) Δύναται νὰ δανείζῃ βιβλία καὶ κατὰ τὸ θέρος ὑπ'

(1) Ἡ ἴδρυσις τοῦ Ἀναγνωστηρίου ἐν παντὶ Σχολείῳ εἶναι ἀπαραίτητος Ἀλλὰ πότε θὰ λειτουργῇ; Ἡ ἑσπερινὴ λειτουργία εἶναι ἀκροσφαλῆς, διότι ἑσπεριναὶ ἔξοδοι τῶν μαθητῶν ἐπὶ τῇ προφάσει μελέτης ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ θὰ δημιουργήσωσιν ἀσφαλῶς κινδύνους ἢ καταρῆσεις ἐπικινδύνους. Κατ' ἀνάγκην τὸ Ἀναγνωστήριον θὰ λειτουργῇ κατ' ἐνδιαμέσους ὥρας σχολῆς ἐργασίμων ἡμερῶν καὶ κατὰ τὰς διακοπὰς τῶν Χριστουγέννων, Πάσχα καὶ τὰς θερινάς. — Καὶ ἐνταῦθα ἀνακύπτει τὸ ζήτημα τοῦ ἀγτίου Διδακτηρίου, τὸ ὅποιον ἀνάγκη νὰ ἔχῃ καὶ αἰθουσαν ἰδίαν Βιβλιοθηκῶν καὶ ἰδίαν Ἀναγνωστηρίου. Καὶ ὅμως τὰ ὑπάρχοντα διδακτήρια εἶναι τοιαῦτα, ὥστε πάντες νὰ καλύπτωμεν δι' αὐτὰ τὸ πρόσωπον ὑπ' αἰσχύνῃς. Διὰ τοῦτο καιρὸς εἶναι πάντες οἱ Συνάδελφοι νὰ ἀρχίσωμεν ἱερὰν στανροφορίαν ὑπὲρ τῆς ἰδρύσεως προτύπων διδακτηρίων δι' ἑορτῶν, δι' ἑράνων ἐν μεγάλας ἑορταῖς καὶ διαλέξεσι, δι' ἀλληλογραφίας μετὰ τῶν ἐν Ἀμερικῇ μεταναστῶν. Ἡδὴ τὸ σύνθημα ἔχει δοθῆ· οἱ ἐν Ἀμερικῇ Μεγαλοπολίται συνέλεξαν ἑκατομμύρια διὰ τὴν ἴδρυσιν τελειοτάτου διδακτηρίου τοῦ Γυμνασίου ἐν Μεγαλοπόλει, ἐν Κορωπίῳ καὶ ἐν Βλαχοκρυσσιᾷ ἔχει ἤδη σχεδὸν συντελεσθῆ ἡ ἐργασία, καὶ ἀλλαγῶν τελεῖται σοβαρὰ ζύμωσις πρὸς τοῦτο. Καὶ τοῦτο τῶν τιμιωτάτων καὶ ἱερωτάτων, τὰ ὅποια ἔχομεν νὰ προσφέρωμεν εἰς τὴν πατρίδα.

εὐθύνην αὐτοῦ προσωπικὴν ἢ ζητῶν παρὰ τῶν δανειζομένων ἐγγύησιν χρηματικὴν ὑπερβαίνουσαν εἰς ποσὸν τὸ ἀντίτιμον τοῦ δανειζομένου βιβλίου.

καὶ 16) Τηρεῖ Λεόκωμα τῶν Κοσμητόρων τῆς Βιβλιοθήκης τῆς τάξεως κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν τῆς Κοσμητείας αὐτῶν, φέρον ἐν ἰδίαις στήλαις ἀναγεγραμμένα α') τὸ ὄνομα τοῦ Κοσμητορος, β') τὸ ἔτος τῆς Κοσμητείας καὶ γ') τὸν ἀριθμὸν τῶν βιβλίων, καὶ ἃ ἐπλουτίσθη ἐπ' αὐτοῦ ἢ Βιβλιοθήκη.

ἄρθρον 7.

Τὴν γενικὴν ἐποπτείαν τῶν Βιβλιοθηκῶν ἀσκεῖ ὁ κ. Γυμνασιάρχης ἢ ὁ Ἐφορος τῶν Βιβλιοθηκῶν, εἰς τῶν ἀρίστων μαθητῶν τῆς Δ' τάξεως, ὀριζόμενος δι' ἐν ἔτος ὑπὸ τοῦ κ. Γυμνασιάρχου ὡς Βοηθὸς αὐτοῦ⁽¹⁾.

ἄρθρον 8.

Ὁ Γυμνασιάρχης ἢ ὁ Ἐφορος τῶν Βιβλιοθηκῶν ἅπαξ τοῦ μηνὸς ἢ καὶ ὁσάκις παρίσταται ἀνάγκη καλῶν εἰς συνεδρίαν πάντας τοὺς Κοσμητορας καὶ τοὺς βοηθὸς αὐτῶν συσκέπτεται μετ' αὐτῶν περὶ τῶν μέτρων, δι' ὧν δύναται νὰ πλουτίζεται ἡ Βιβλιοθήκη καὶ νὰ προάγεται ἡ λειτουργία αὐτῆς, ζητεῖ παρ' αὐτῶν σημειώσεις καλῶν βιβλίων, τὰ ὅποια πρέπει νὰ ἀποκτήσῃ ἡ Βιβλιοθήκη, καὶ τὰ πορίσματα τῆς συνεδρίας, ἐὰν προήδρευσεν ὁ Ἐφορος Βοηθός, ὑποβάλλονται ὑπ' αὐτοῦ ἐν καιρῷ εἰς τὸν κ. Γυμνασιάρχην.

ἄρθρον 9.

Μέχρι ἰδρύσεως Ἀναγνωστηρίου ἢ ἀναγνώσις τῶν βι-

(1) Ὁ μαθητὴς Ἐφορος εἶναι ἀναγκαῖος διὰ τὸ πολυάσχολον τῶν Διευθυντῶν τῶν Σχολείων.

βλίων θὰ γίνεται ἐν ταῖς Αἰθούσαις τῶν τάξεων καὶ δὴ καθ' ὅσον ὥρας ἢ τάξεις θὰ σχολάζῃ.

Ἄρθρον 10.

Πᾶς μαθητὴς τοῦ Σχολείου δύναται νὰ δανεισθῇ κατ' οἶκον βιβλίον ἐκ τῆς Βιβλιοθήκης τῆς τάξεως διὰ μίαν ἐβδομάδα· ἐὰν κρατήσῃ τοῦτο πλεόν τῆς ἐβδομάδος, ὀφείλει νὰ καταθέσῃ εἰς τὸν Κοσμήτορα τῆς Βιβλιοθήκης τῆς τάξεως καὶ ἀνά μίαν δραχμὴν δι' ἐκάστην ἐπὶ πλεόν ἐβδομάδα· ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ κρατήσῃ τὸ βιβλίον πλεόν τῶν 3 ἐβδομάδων, ἐκτὸς ἐὰν εἶναι ἀσθενής.

Ἄρθρον 11.

Ἀπαγορεύεται ὁ δανεισμὸς βιβλίου τῆς Βιβλιοθήκης ὑπὸ μαθητοῦ εἰς ἄλλον μαθητήν.

Ἄρθρον 12.

Τὰ βιβλία ἐπιστρέφονται καθαρὰ καὶ πλήρη, διότι ἄλλως εἶναι ὑπόχρεως ὁ δανεισθεὶς μαθητὴς νὰ ἀντικαταστήσῃ αὐτὰ διὰ καινουργῶν.

Ἄρθρον 13.

Ὁ παρὼν Κανονισμὸς ἀναγραφόμενος ἐπὶ πινακίδος ἀναρτᾶται μετὰ τῶν ἄλλων πινακῶν καὶ τοῦ Λευκώματος παρὰ τὴν Βιβλιοθήκην τῆς τάξεως.

ΠΡΩΤΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

τῶν ἐν ταῖς Βιβλιοθήκαις τοῦ Προτύπου Κλασσικοῦ Γυμνασίου
πεζῶν βιβλίων.

Ἰ. **Σιδέρη** Σταδίου 46. **Ἰουλίου Βέρον** ὁ Δεκαπενταετῆς πλοῖ-
αρχος. — Ἐρωβῦρος ὁ Κατακτητής. — Ὁ Σανσελλῶρ. — Ἡ Σχολή
τῶν Ῥοβινσῶνων. — 20.000 λεῦγαι ὑπὸ τὴν θάλασσαν. — 500
ἑκατομύρια. — Τύχαι 3 Ῥώσων καὶ 3 Ἄγγλων. — Ὁ λα-
χνός. — Ὁ Μεσημβρινὸς ἀστὴρ. — Μέλαιναι Ἰνδία. — Ἀπὸ
τῆς γῆς εἰς τὴν σελήνην. — Περὶ τὴν σελήνην. (Τὰ μυθιστο-
ρήματα τοῦ Ἰουλίου Βέρον πρόπει νὰ περιέχωνται πολλαπλᾶ
ἐν πάσῃ Μαθητικῇ Βιβλιοθήκῃ ἀπὸ τῆς Γ' τοῦ Ἑλληνικοῦ). —
Ἑλλάς καὶ Βύρων. — Ἡμερολόγιον τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος. —
Ἀλεξάνδρου Μωραΐτιδου Διηγήματα τόμ. 1-5. — Μὲ
τοῦ Βορηᾶ τὰ Κύματα Σειρὰ Α'—Γ'—**Πολ. Δημητράκο-
πούλου** Ἡ σιδηρᾶ διαθήκη. — **Μπάμπη Ἀννίνου** Ἄττι-
καὶ ἡμέραι. — Ἐδῶ κ' ἐκεῖ. — **Γ. Βιζυηνοῦ** Ποῖος ἦτο ὁ
φονεὺς τοῦ ἀδελφοῦ μου. — Τὸ ἀμάρτημα τῆς μητρὸς μου. —
Ἀγγ. Βλάχου Ἀνάλεκτα. — **Γ. Δροσίνη** Ἀγροτικαὶ ἐπι-
στολαί. — Ὁ Μπαρμπαδημος. — Διηγήματα τῶν ἀγρῶν καὶ
τῆς πόλεως. — Παιδικὰ παραμύθια. — **Δ. Καλογεροπούλου**
Τί σκέπτομαι (μόνον διὰ τὴν Δ' τάξιν). — Διηγήματα. — Τὸ
βιβλίον τοῦ Στρατιώτου. — Κωνσταντινούπολις καὶ Ἁγία
Σοφία. — **Μ. Κωνσταντινίδου** Ἑλληνικὴ Μυθολογία. — **Ἐμ.
Λυκούδη** Διηγήματα. — Τὸ σπιτάκι τοῦ γαλοῦ. — **Μαρίας
Μομφεράτου** Ὁ μικρὸς πρόσκοπος. — Ὁ βασιλεὺς Ὄθων. —
Α. Προβελεγγίου Φαίδρα. — Φάουστ. — **Ἀγγ. Τανάγρα** Οἱ
σπογγαλιεῖς τοῦ Αἰγαίου. — Ἡ Μεγαλόχαρη. — Ἄγγελος ἔξο-
λοθρευτής. — Νησιάκια τοῦ Σαρωνικοῦ. — **Γ. Τσοκοπούλου**
Γυναῖκες τοῦ Βυζαντίου. — **Βίκτωρος Οὐγγῶ** Ἡ Παναγία
τῶν Παρισίων. — **Μὰξ Νορδάου** Τὰ κατὰ συνθήκην
φρεῦδη. — **Δάντη Ἀλιγιέρη** Ἡ κόλασις. — **Ο. Μπαρέτ** Αἱ
ἡμέραι τοῦ Νέρωνος. — **Σιέγκιεβιτς** Quo vadis. — **Ι. Νου-
χάκη** Ἡ σημαία μας. — **Τοῦ Συλλόγου** πρὸς διάδοσιν

ὠφελίμων βιβλίων Τὰ 100 κόκκινα καὶ τὰ 38 πράσινα.—
Δ. Βικέλα Παραμύθια Ἄνδερσεν.—**Ἀρ.** **ουρτίδου* ὁ γυ-
 ρος τῆς οἰκίας.—**Δ. Μελά** Ὁ Γεροστάθης.

- Γ. Κολλίρου** Σταδίου 44. **Βερναρδάκι** Δράματα. Τόμ. Α.—
Βικέλα Λουκῆς Λάρας.—Κόραι τῆς Ἑλλάδος.—Σαίξπηρ
 Ἀμλέτος, Ῥωμαῖος καὶ Ἰουλιέττα, Ὁθέλλος, Βασιλεὺς Λῆρ,
 Μάκβεθ, Ἐμπορος τῆς Βενετίας.—**Διηγῆσεις** ἐκ τῆς ἀρ-
 χαίας Ἑλλην. Μυθολογίας.—**Δροσίνη Γ.** Διηγῆσεις ἀγωνι-
 στοῦ (ἢ ὁ Μπάρμπα-Δῆμος).—Διηγῆματα τῶν ἀγρῶν καὶ
 τῶν πόλεων.—**Εὔσταθίου Ν.** Ἀπὸ Ὀδησοῦ εἰς Ῥεβάλην
 καὶ Ἐλοικαφόρην.—**Καλογεροπούλου Δ.** Διὰ τὴν πατρίδα.—
Κουρτίδου Α. Ἰουλ. Βέρν Ὁ Ναυαγὸς τῆς Κυνθίας.—
 Εἰς τὴν θάλασσαν τοῦ Μαῖν Ῥήδ.—Δύο ἥρωικοὶ φίλοι τοῦ
 Δεναντέιγ.—Στὰ κύματα καὶ στὴν φωτιά.—**Δοβέρδου Σ.**
 Ἡ ἀγία πόλις.—**Δογοθέτη Μ.** Μπετόβεν.—**Δυκούδη Ἐμ.**
 Κίμων Ἀνδρεάδης, οἱ Νεμφῶδ τῆς Λαυρεωτικῆς.—Ὀδοιπο-
 ρικαὶ ἐντυπώσεις, Ῥόδος, Δωδεκάνησα.—Σελίδες, ποικίλα.—
 Γύρω εἰς τὸν τόπον μας.—**Μενάρδου Σ.** Ἐμμανουὴλ Ῥοῦ-
 δης.—**Παγανέλη Σ.** Ἀθηναϊκαὶ ἡμέραι.—Πέραν τοῦ
 Ἰσθμοῦ.—Πάρεργα φύλλα.—**Τσοκοπούλου Γ.** Ἀπὸ τὰ
 πεδία τῶν μαχῶν.—**Χριστοπούλου Ἀριστ.** Ἑλληνικὴ κο-
 σμιότης.—**Βικέλα Δ.** Περὶ Σκωτίας.—Ἀπὸ Νικοπόλεως εἰς
 Ὀλυμπίαν.—Ἡ σύστασις τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου.—**Γρη-**
γοροβίου Ἀθηναῖς.—**Diehl** Ἱστορία τοῦ Βυζαντινοῦ κρά-
 τος.—**Ἰδρωμένον** Ἰωάννης Καποδίστριας.—**Ξαμπούρο-**
γλου Δ. Τοπωνυμικὰ Παράδοξα.—Τὸ Ῥιζόκαστρον.—Τὸ
 Δαφνί.—**Κωνσταντινίδου Γ.** Ἱστορία τῶν Ἀθηνῶν.—
Δάμπρου Ἀποκαλύψεις περὶ τοῦ μαρτυρίου τοῦ Ῥήγα.—
 Ἡ Τουρκία καταρρέουσα.—Λόγοι καὶ ἄρθρα.—**Μαυρογιάν-**
νη Γ. Βυζαντινὴ τέχνη καὶ Βυζαντινοὶ καλλιτέχνη.—**Σβο-**
ρώνον Ἰ. Ὁ δικέφαλος αἰετός.—**Φαρδὺ Ν.** Ἱστορία τῆς
 ἐν Κορσικῇ Ἑλλην. ἀποικίας.—**Κουρτίδου-Τσίληθρα** Εἰ-
 κόνες ἐκ τοῦ βίου τῶν ζώων.—**Βιβλίον τῆς Σφιγγός.**—**Βι-**
βλίον τῶν συναναστροφῶν.—**Μαγικὰ παίγνια.**—**Σμάιλς**
 Βοήθει σαυτόν.—**Σκόκου** Ἑλληνικὸν διήγημα τόμ. Α-Β.

- Δ. κ. Π. Δημητρίκου** Σταδίου 56. Τὰ ἕξ τεύχη τοῦ *Κόσμου*.—
Πάντα τὰ *πράσινα* βιβλία.—
- Μ. Σκλητέρου.**—*Γ. Γέγλε* Ἄπ' Ἀθηνῶν εἰς Ἱεροσόλυμα.—
Ἰγν. Μοσχάκι Ὀμιλῖαι Ἐρησκευτικάι.—*Βίκι. Οὐγγῶ* Οἱ
Ἀθλοῖοι.—*Μ. Ζεβάκο* Ἡ γέφυρα τῶν στεναγμῶν.—*Ἰουλ.*
Βεργ Μυστηριώδης νῆσος.—Τὰ πεντακόσια ἑκατομμύρια
τῆς Βεγούμ.—Τὰ τέκνα τοῦ πλοιάρχου Γράν.—Ἡ χώρα τῶν
ἀδαμίντων.—*Φαγιέ* Τὸ Μυθιστόρημα ἀλόρου νέου.—*Ἡλ.*
Οἰκονομοπούλου Τὰ μυστήρια τῶν φαιζιῶν.
- Γ. Φέξη** Στὰ Φέξη καὶ Γλάδστονος 3.—*Vaschide N.* Ὁ ὕπνος
καὶ τὰ ὄνειρα.—*Bergson* Τὸ γέλοιο.—*Emerson* Λόγια τοῦ
κόσμου.—*Meterlinq* Ὁ θησαυρὸς τῶν ταπεινῶν.—*Mill*
Stuart Ὁ ὠφελιμισμός.—*Max Nordau* Κοινωνιολογικὰ
παράδοξα.—*Nietzsche* Ἡ γένεσις τῆς τραγῳδίας.—*Paulhan*
Ἡ ἠθικὴ τῆς εἰρωνείας.—*Ribot* Προβλήματα τῆς ψυχολο-
γίας τῶν συναισθημάτων.—Αἱ ἀσθένειαι τῆς προσωπικότη-
τος.—*Richet* Δοκίμιον γενικῆς ψυχολογίας.—*Schopenhauer*
Τὸ αὐτεξούσιον. Συγγραφεὺς καὶ ὕφος.—*Taine* Ἡ φιλοσο-
φία τῆς τέχνης ἐν Ἑλλάδι.—Ἡ φιλοσοφία τῆς τέχνης ἐν
Ἰταλίᾳ.—*James* Ἡ θεωρία τῆς συγκινήσεως.—*Tinot* Ἡ
ἐπιστήμη τῆς εὐτυχίας.—*Kursac* Ἡ φιλαργυρία.—
- Ἡλ. Δικίου** Βουλῆς 5. *Παπαδιαμάντη* Χριστουγεννιάτικα
Διηγήματα.—Πρωτοχρονιάτικα Διηγήματα.—Πασχαλινὰ Δ.
—*Ἰ. Βεργ* Ἐνα δράμα εἰς τὸν ἄερα.—*Γ. Τσοκοπούλου*
Ὁ ἥρωα τοῦ Αἰγαίου.—Δύο μικροὶ αἰχμάλωτοι.—*Τραυλαν-*
τώνη Διετὴς θητεία.—Ὁ βίος τοῦ Μπετόβεν.—*Κορίννης*
Σούντια Βενιαμίνη.
- Γ. Βασιλείου.** *Παπαδιαμάντη* Χριστούγεννα τοῦ Τεμπέλη.—Ἡ
Χολερλασιμένη.—Ὁ πεντάρφανος.—*Σ. Αἴμπρου* Μικταὶ
Σελίδες.
- Γ. Ἰωαννίδου** Εὐριπίδου. *Μαυροκορδάτου* Ἐρησκευτικάι
μελέται (¹).

(¹) Πλὴν τῶν βιβλίων τούτων αἱ Βιβλιοθήκαι τοῦ Προτύπου Κλασσικοῦ
περιέχουσι καὶ ἄλλα πολλὰ πεζά, τὰ ὅποια θ' ἀναγραφῶσιν ἐν ἄλλῳ τεύχει.

IV. Πρόγραμμα Έκδρομῆς

Ἀπὸ τοῦ 1920 αἱ ἐκδρομαὶ τοῦ Πρωτεύου Κλασσικοῦ διεξάγονται μετ' ἐξαιρετικῆς ἐπιτυχίας ὡς ὀργανωμένα, ἀφήνουν τὰ μάλιστα ἐνθουσιώδεις ἀναμνήσεις καὶ εἰς τοὺς μαθητὰς καὶ εἰς τὸν Σύλλογον. Ὡς βάσις τῆς ὀργανώσεως ὑπόκειται αἱ πρὸς τῆς ἐκδρομῆς ὁδηγίαι τῶν Τακτικῶν Καθηγητῶν πρὸς τοὺς μαθητὰς περὶ τῶν καθηκόντων καὶ δικαιωμάτων αὐτῶν κατὰ τὸ περὶ τῆς ἐκδρομῆς Ἐπίσημον Πρόγραμμα τοῦ Σχολείου καὶ ὁ συγκερασμὸς τῆς εὐρείας ἐλευθερίας τοῦ μαθητοῦ πρὸς ἄρτυρον ἐπίβλεψιν ἀσκουμένην ὑπ' αὐτῆς τῆς τάξεως διὰ τῶν Κοσμητόρων. Οὕτω κατορθώθη οὐδὲ ἐν λεπτοῦν ἐπιπέδῳ νὰ σημειωθῇ ἐν ταῖς ἐκδρομαῖς καὶ δὴ ταῖς γενικαῖς καὶ ἡμερησίαις, αἵτινες γίνονται 2—3 κατ' ἔτος ὑπὸ τοῦ Σχολείου. Ἐφεξῆς παρέχεται τῆς γενικῆς ἐκδρομῆς τοῦ Πρωτεύου τῆς γενομένης τῆ 5ῃ Ἀπριλίου π. ἔ. εἰς Δαφνίον τὸ πρόγραμμα, τὸ ὁποῖον ἀνεκοινώσαμεν εἰς τοὺς μαθητὰς ἐν τῇ οἰκείᾳ Προσθήκῃ τοῦ Σχολείου.

Πρότυπον Κλασσικὸν Γυμνάσιον

Τὸ προσεχὲς Σάββατον * 5ῃ Ἀπριλίου

Τοῦ καιροῦ ἐπιτρέποντος

Ἡμερησία ἐκδρομὴ πασῶν τῶν τάξεων τοῦ Σχολείου εἰς Δαφνίον.

1) Τόπος συγκεντρώσεως: ὁ Βοτανικός. Οἱ κατοικοῦντες πλησίον αὐτοῦ θὰ μεταβῶσιν ἐκεῖ πεζοί, οἱ λοιποὶ δύνανται νὰ κατέλθουν διὰ τοῦ Τροχιοδρομοῦ τοῦ Βοτανικοῦ.

2) Ὥρα συγκεντρώσεως: 7 π. μ. Διδασκαλία ἐντὸς τοῦ περιβάλλοντος ὑπὸ τοῦ κ. Σ. Στουραῖτου περὶ τοῦ Χαρσεκῆ Χατζαλῆ.

* Αἱ ἡμερησῖαι ἐκδρομαὶ καλὸν νὰ γίνονται κατὰ Σάββατον, ἵνα ἀναπαύονται τὴν ἐπιούσαν οἱ μαθηταί.

3) Ἐκκίνησις ἐκ τοῦ Βοτανικοῦ κατὰ τάξεις⁽¹⁾ περιῶραν 7 καὶ 20' προηγουμένης τῆς Α' τοῦ Ἑλληνικοῦ.

4) Στάσις ἐκάστης τάξεως πρὸ τοῦ Δρομοκαϊτείου⁽²⁾ περιὶ τὰ 5'.

5) Ἐπιτομὴ εἰς Δαφνίον. Προσκόνημα ἐν τῷ Ἱεροῦ Ναῶ. Διδασκαλία τοῦ κ. Χ. Γκιτάκου περιὶ Δαφνίου καὶ τῆς τέχνης τῆς Ἱεροῦ Μονῆς.

6) Ἐκλογὴ θέσεως πρὸς καταλυσιμὸν ἐκάστης τάξεως· πρόγευμα, παιδιαί.

7) Περιὶ τὴν μεσημβρίαν γεῦμα, ἔπειτα παιδιαί καθιστικάι⁽³⁾ ἢ ἀνάγνωσις εὐθυμογραφημάτων ἢ εὐθυμολογία, κατόπιν ἄλλαι παιδιαί. Αἱ Γυμνασιακαὶ τάξεις δύνανται νὰ κάμουν καὶ ἐγκατάστασιν Βόλεῦ.

8) Συγκέντρωσις πρὸς ἐπάνοδον περιὶ ὥραν 6ην μ. μ. δίδοντος τὸ σύνθημα διὰ συρίκτρας τοῦ Γυμναστοῦ κ. Εὐ. Μικρουλέα. Ἐξομα, χοροί⁽⁴⁾.

(1) Οἱ μαθηταὶ τοῦ Σχολείου δὲν ἐπιτρέπεται νὰ βαδίζωσι πάντες ὁμοῦ ἐν σώματι, διότι καὶ οἱ ὀπισθεν θὰ εἰσπνέουν τὸν κονιορτόν, τὸν ὁποῖον ἐγείρουν οἱ ἔμπροσθεν, καὶ οἱ Καθηγηταὶ ὀμιλοῦντες δὲν θὰ γίνονται ἀκουστοὶ καὶ τότε προκαλεῖται μεγάλη ἀταξία· ὅθεν ἀνάγκη αἱ τάξεις νὰπέχωσιν ἀλλήλων ἰκανὸν διάστημα, οὕτω δὲ δημιουργοῦνται καὶ σχολ. οἰκογένειαι κατὰ τάξεις ἐν οἷς κεία ἀναστροφῇ Καθηγητῶν καὶ μαθητῶν, αἱ δὲ καθ' ὁδὸν γινόμεναι μεταξὺ αὐτῶν συζητήσεις καθιστῶσι τὴν πορείαν καὶ κουφοτέραν καὶ τερπνοτέραν.

(2) Καὶ ἐνταῦθα κατὰ τὴν στάσιν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ εἴπωμεν ὀλίγας λέξεις περιὶ τοῦ Δρομοκαϊτείου καὶ περιὶ φρενοκομείων.

(3) Μετὰ τὸ γεῦμα ἐπὶ τινα χρόνον ἀνάγκη νὰπαγορευῶνται αὐστηρῶς παιδιαί προκαλοῦσαι ζωηρὰς κινήσεις· συνιστῶμεν τὴν κολοκυθιάν, τὴν τυφλοπάναν, τὸ δακτυλίδι κλπ.

(4) Οἱ μὴ γινώσκοντες χορὸν μαθηταὶ κάθηνται περιὶ τὴν ὀρχήστραν ἄδοντες ἄσματα τοῦ χοροῦ, ἡμεῖς δὲ μετὰ τῶν κ. κ. Καθηγητῶν σύρομεν τὸν χορὸν, τὸν ὁποῖον σχηματίζουν οἱ γινώσκοντες.

9) Ἐκκίνησις περὶ ὄραν 6 3/4 μ. μ. κατὰ τάξεις προηγουμένης τῆς Α΄. τοῦ Ἑλληνικοῦ ⁽¹⁾. Ἄσματα.

10) Διάλυσις ἐν τῷ Βοτανικῷ.

Γενικαὶ ὁδηγίαι.

I. Οἱ μαθηταὶ πάντες θὰ φορῶσιν ἐνδύματα καὶ ὑποδήματα οὐχὶ καινουργῆ.

II. Οἱ μαθηταὶ θὰ φέρωσι γυλιούς μετὰ τροφίμων, ποτήριον ἐκδρομῆς καὶ ὑδροδοχεῖα ⁽²⁾.

III. Οἱ μαθηταὶ δύνανται νὰ φέρωσι φωτογρ. μηχανάς, τηλεσκόπια ἢ λορριόν· οἱ φέροντες φωτογρ. μηχανάς δύνανται νὰ λαμβάνωσι φωτογραφίας οἰανδήποτε στιγμὴν θεωροῦν κατάλληλον ἀλλὰ πρὸς φωτογράφησιν τοῦ Συλλόγου πρέπει νὰ ζητοῦν τὴν σχετικὴν ἄδειαν παρὰ τοῦ κ. Γυμνασιάρχου· ἀπαγορεύεται ἡ χοῆσις ῥάβδων καὶ οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν ⁽³⁾.

τοιαύτη κατακλείς τῆς ἐκδρομῆς εἶναι ὠραία. Ἐπίσης ὠραῖον θὰ ἦτο ἐὰν ὁ Σύλλογος τοῦ Σχολείου ἐν σώματι ἐπεσκέπτετο τοὺς καταλισμούς καὶ μετεῖχεν ἐν τινὶ μέτρῳ καὶ παιδιῶν τινῶν τῶν μαθητῶν. Ἄλλως ὀφείλομεν νὰ φήνωμεν μόνους καὶ ἐλευθέρους τοὺς μαθητὰς ὑπὸ μόνην τὴν ἐπίβλειψιν τῶν Κοσμητῶρων αὐτῶν.

(1) Ἀπαραίτητον πρὸ τῆς ἐκκινήσεως νὰ ἀναγινώσκειται Κατάλογος καὶ νὰ ἐρωτῶνται οἱ μαθηταὶ μήπως ἐλησμόνησαν ἀποσκευῶν των.

(2) Καὶ ἂν ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐκδρομῆς ὑπάρχει ἄφθονον πρὸχειρον ὕδωρ, τὰ ὑδροδοχεῖα εἶναι ἀπαραίτητα.

(3) Μόνον ἐὰν ἡ ἐκδρομὴ ἔχει ὁργανωθῆ διὰ μόνην τὴν Δ΄ τάξιν, δυνάμεθα νὰ ἐπιτρέψωμεν τὴν χοῆσιν οἴνου μέχρι ὠρισμένου ὄριου. Ἄλλὰ καὶ ἐν ταῖς γενικαῖς ἐκδρομαῖς τοῦ Σχολείου θὰ ὑπάρχον ἴσως περιπτώσεις, καθ' αὐτὰς θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐπιτρέψωμεν τὴν χοῆσιν οἴνου μέχρι ὠρισμένου ποσοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν ἀνωτέρων Γυμνασι.τάξεων τοῦτο θὰ ἦτο δυνατόν νὰ κανονίξῃ ὁ Διευθυντὴς τοῦ Σχολείου λαμβάνων ὑπ' ὄψει τὰς τοπικὰς συνθήκας κλπ., συμβουλευόμενος δὲ καὶ τοὺς Καθηγητὰς.

IV. Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσόδος εἰς ἔσπαρμένους ἀγρούς ἢ ἔσκαμμένας ἐκτάσεις, ἢ ἀποκοπὴ κλάδων δένδρων, τὸ ἄναμμα πυρᾶς ἐντὸς τοῦ δάσους καὶ τὸ ῥίψιμον ἀνημμένων πυρείων ἐντὸς αὐτοῦ.

V. Ἀπαγορεύεται ἡ ἄνευ ἀδείας εἴσοδος τῶν μαθητῶν εἰς τὰ Παντοπωλεῖα τοῦ Δαφνίου.

VI. Τὴν ἐκλογὴν τοῦ τόπου καταυλισμοῦ τῆς τάξεως, τὰς παιδιάς, τὰς ὄρας γεύματος κλπ. θὰ κανονίζωσιν οἱ κοσμήτορες τῆς τάξεως ἐν τῇ ἐκδρομῇ, οἱ ὅποιοι καὶ μόνοι ἐκ τῶν μαθητῶν ἐπιτρέπεται νὰ φέρωσι συρίκτρας ἐν τῇ ἐκδρομῇ, ἐπὶ τῇ βάσει προγράμματος, τὸ ὅποιον ἀπὸ κοινοῦ θὰ ἔχωσι συντάξει οἰκοθεν· οἱ αὐτοὶ συγκεντρώνουσι τὰς ἀποσκευὰς τῆς τάξεως εἰς ὠρισμένην θέσιν καὶ εἶναι ὑπεύθυνοι διὰ τὴν φύλαξιν αὐτῶν καὶ γενικῶς διὰ τὴν τήρησιν τῆς τάξεως ἐν τῇ ἐκδρομῇ. Ἐπίσης παραδίδουσιν ἐν τῷ Σχολείῳ κατὰ τὸ ἀμέσως ἐπόμενον μάθημα εἰς τὸν Τακτικὸν Καθηγητὴν σημεῖωμα τῶν ἀπουσιασάντων ἀπὸ τῆς ἐκδρομῆς μαθητῶν ⁽¹⁾. Ἀπαγορεύεται ἡ παιδιὰ τῶν κλεφτῶν ⁽²⁾ καὶ ἡ ἄνοδος τῶν μαθητῶν εἰς τὸ ὄρος.

VII Πᾶσα παρεκτροπὴ ἐκ τῆς Σχολ. τάξεως θὰ τιμωρῆται μέχρι καὶ περιορισμοῦ ἐν τῇ ἐκδρομῇ.

VIII. Τὴν θέσιν τοῦ Σχολ. Φαρμακείου ⁽³⁾ θὰ δει-

(1) Ἐν τῷ Προτύπῳ οἱ κ. κ. Καθηγηταὶ παρέχοντες πρὸ τῆς ἐκδρομῆς τὰς γενικὰς ὁδηγίας τονίζουσι πάντοτε ὅτι καὶ ἡ ἐκδρομὴ εἶναι μάθημα καὶ δὴ σπουδαιότατον καὶ διὰ τοῦτο ἡ μετοχὴ τῶν μαθητῶν εἶναι ὑποχρεωτικὴ. Εἰς τοὺς ἀποσχόντας οὐδεμίαν ποινὴν ἐπιβάλλομεν, τονίζοντες μόνον ὅτι ἡ ἀπουσία των εἶναι ἀρκετὴ τιμωρία, διότι ἐστερηθῆσαν ἀληθινῆς ἀπολαύσεως. Ἄλλ' ἀπόντας συνήθως δὲν ἔχομεν.

(2) Ταύτην ἀπαγορευόμεν πάντοτε ὡς διασκορπίζουσαν τοὺς μαθητὰς καὶ δημιουργοῦσαν οὕτω κινδύνους.

(3) Ἐν τῇ ἐκδρομῇ τὸ Σχολ. Φαρμακεῖον περιλαμβάνει συνήθως βάμβακα, γάζαν, ἐπιδέσμους, βάμμα ἰωδίου, ἄμμωνίαν, οἰνόπνευμα·

κνήν ἐν τῇ ἐκδρομῇ σημαία τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ οἱ ἔχοντες ἀνάγκην προχείρου βοηθείας θὰ ἀναζητῶσιν ἐκεῖ τὸν μαθητὴν τῆς Δ' τάξεως Δ. Παπασωτηρίου.

IX. Συνιστᾶται εἰς τοὺς μαθητάς, ὅσοι νομίζουν τοῦτο ἀναγκαῖον, νὰ φέρουν μεθ' ἑαυτῶν ἐλαφρὸν παλτὸν ἢ ἄλλο ἀνάλογον ἔνδυμα, διὰ νὰ προφυλαχθοῦν ἐκ ψύξεως μετὰ τὸν δρόμον εἰς Δαφνίον. Πρὸς τοῦτο ἀπαγορεύεται ἡ χρῆσις ὕδατος πρὸς πόσιν εὐθὺς κατὰ τὴν ἀφίξιν εἰς Δαφνίον.

X. Οἱ βουλόμενοι τῶν μαθητῶν δύνανται νὰ ἔχουν μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὸ ἀντίτιμον εἰσιτηρίου ἐπανόδου τοῦ Τροχιδοδρόμου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31ῃ Μαρτίου 1924

(Τ. Σ.)

Εἰς δὲ τοὺς κ. κ. Καθηγητάς ἀνεκοινώθη τὸ ἀκόλουθον δελτίον:

Πρότυπον Κλασσικὸν Γυμνάσιον

Τὸ προσεχὲς Σάββατον, 5ῃν Ἀπριλίου, τοῦ καιροῦ ἐπιτρέποντος,

Ἡμερησία ἐκδρομὴ πασῶν τῶν τάξεων τοῦ Σχολείου εἰς Δαφνίον.

1) Συγγραψίς εἰς τὸν Βοκέντανικὸν περὶ ὥραν 7. π. μ. ἐκεῖ θὰ διδάξῃ ὁ κ. Στουραϊτῆς (1) περὶ τοῦ Χασεκῆ.

ὁ ἐπιτετραμμένος τὴν παροχὴν τῶν πρώτων βοηθειῶν πρέπει νὰ ἴναι μαθητῆς ἡσκημένος περὶ τὰ τοιαῦτα.

(1) Ἀρκετὸν χρόνον πρὸ τῆς ἐκδρομῆς ὁ Διευθυντῆς τοῦ Σχολείου πρέπει συμβουλευόμενος καὶ τοὺς Καθηγητάς νὰ ἔχῃ ὀρίσει τὸν τόπον τῆς ἐκδρομῆς, ἵνα ὁ διδάξων ἐν τῇ ἐκδρομῇ Καθηγητῆς δύνανται δεόντως νὰ παρασκευασθῇ. Ἐὰς ἀποφεύγωμεν ἐν τῇ ἐκδρομῇ τὸν φόρτον πολλῶν διδασκαλιῶν, διότι ὁ μαθητῆς ἐνδέχεται νὰ μισήσῃ καὶ ἐκδρομάς καὶ φύσιν.

2) Ἐκκινήσεις κατὰ τάξεις περὶ ὥραν 7 καὶ 20' θὰ προηγηθῶσι:

Ἡ Α' τοῦ Ἑλληνικοῦ μετὰ τοῦ κ. Σταθοπούλλου.

Μετὰ 1—2' θὰ ἐκκινήσῃ

Ἡ Β' τοῦ Ἑλληνικοῦ μετὰ τοῦ κ. Ζούκη. Μετὰ 1-2'

Ἡ Γ' » μετὰ τοῦ κ. Στουραΐτου. »

Ἡ Δ' τοῦ Γυμνασίου μετὰ τοῦ κ. Θεωδωρίδου. »

Ἡ Ε' » μετὰ τοῦ κ. Λαζάρου. »

Ἡ ΣΤ' » μετὰ τοῦ κ. Χριστοπούλλου »

Ἡ Ζ' » μετὰ τοῦ κ. Γυμνασιάρχου.

Οἱ λοιποὶ κ. κ. Καθηγηταὶ δύνανται νὰ παρακολουθήσῃσιν οἰανδήποτε τάξιν θέλουν.

Τὴν διάταξιν καὶ ἐκκίνησιν τῶν τάξεων θὰ κανονίζῃ ὁ κ. Μικρουλέας.

3) Κατὰ τὴν εἰς Δαφνίον πορείαν ἕκαστος τῶν κ. κ. Τακτικῶν Καθηγητῶν περιστοιχισμένος ὑπὸ τῶν μαθητῶν τῆς τάξεως δύνανται νὰ ὁμιλῇ πρὸς αὐτοὺς περὶ τῆς Ἱερᾶς ὁδοῦ, περὶ τῆς λεγομένης ἐλαίας τοῦ Πλάτωνος, περὶ τῶν κήπων τοῦ Κίμωνος παρὰ τὸν Ἅγιον Σάββαν, περὶ Κηφισσοῦ καὶ γεφυρισμῶν, νὰ δεικνύῃ ἐρεΐπια ἱερῶν παρὰ τὴν Ἱερὰν ὁδόν, ἄλλους γεωγραφικοὺς τόπους, Πεντέλην, Πάρνηθα, Αἰγάλεων, Κορυδαλλόν, Ποικίλον ὄρος κλπ. καὶ νὰ διασαφῇ, διαφόρους ἀπορίας καὶ ἐρωτήματα τῶν μαθητῶν.

4) Στάσις 5' πρὸ τοῦ Δρομοκαϊτείου.

5) Μετὰ τὴν ἄφιξιν εἰς Δαφνίον καὶ τὸ προσκύνημα ἐν τῷ Ναῷ θὰ ὁμιλήσῃ ὁ κ. Γκιτάκος περὶ Δαφνίου καὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

6) Τὸ πρόγευμα τοῦ Συλλόγου θὰ εἶναι κοινόν, ἕκαστου

των κ.κ. Καθηγητῶν φέροντος οἴκοθεν παρεσκευασμένα τρόφιμα (').

7) Οἱ κ. κ. Τακτικοὶ Καθηγηταὶ παρακαλοῦνται νὰ ὀμιλήσωσι τὴν προσεχῆ Πρασοκευὴν περὶ τῶν καθηκόντων τῶν μαθητῶν ἐν τῇ ἐκδρομῇ καὶ νὰ διορίσωσι 2—3 μαθητὰς τοὺς καταλληλοτέρους τῆς τάξεως ὡς Κοσμήτορας τῆς τάξεως ἐν τῇ ἐκδρομῇ, οἱ ὅποιοι νὰ ἐκλέγωσι τὴν θέσιν τοῦ καταυλισμοῦ τῆς τάξεως (εὐθὺς μετὰ τὴν ὀμιλίαν τοῦ κ. Γκιτάκου, καὶ μετὰ τὴν ἐκλογήν τῆς θέσεως νὰ ὀδηγήσουν ἐκεῖ τὴν τάξιν ἐκ τοῦ Ναοῦ· αἱ 3 τάξεις τοῦ Ἑλληνικοῦ πρέπει νὰ εὐρίσκονται ἐγγύτερον πρὸς τὸν τόπον τοῦ καταυλισμοῦ τῶν κ. κ. Καθηγητῶν) (²), νὰ συγκεντρώσωσι καὶ φυλάττωσι τὰς ἀποσκευὰς τῆς τάξεως, νὰ ἐποπτεύωσιν ὑπ' εὐθύνην των προσωπικὴν τὴν τήρησιν τῆς τάξεως, ἀπηλλαγμένοι τῆς ἐπιβλέψεως τῶν Καθηγητῶν(³), νὰ κανονίζωσι τὰς παιδιὰς κατὰ πρόγραμμα παρεσκευασμένον ὑπ' αὐτῶν οἴκοθεν, κλπ. καὶ νὰ φέρωσι σορὶκτρας.

8) Συγκέντρωσις πρὸς ἀναχώρησιν περὶ ὥραν 6. μ. μ. Ἄισματα, χοροί.

9) Ἀνάγνωσις τοῦ Καταλόγου κατὰ τάξεις ὑπὸ τοῦ κ.

(¹) Συνήθως ὁ Σύλλογος τοῦ Προτύπου Κλασσικοῦ ἀπὸ τοῦ 1920 παρασκευάζει ὀβελίαν, ὃν ψήνει ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐκδρομῆς. Ἐξαιρέσεις μοναδικὴ ἐγένετο ἐν τῇ ἐκδρομῇ ταύτῃ διὰ τεχνικούς λόγους. Ἀλλὰ καὶ εἰς τάξεις δυνάμεθα νὰ ἐπιτρέπωμεν τὸ ψήσιμον ὀβελίου, ἐὰν αὗται ἔχουν τὴν πρὸς τοῦτο ἱκανότητα· ἡ εἰδυλλιακὴ ποίησις ἐν τῇ ὕλιστικῇ περιόδῳ, ἐν ἣ ἕωμεν, εὐνόητον τίνα ψυχολογ. ἐπίδρασιν ἀσκεῖ ἐπὶ τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν.

(²) Οἱ μικροὶ μὴ ἔχοντες ἀκόμη ἀνεπτυγμένην τὴν συνείδησιν τῆς εὐθύνης παραδίδονται ἀχαλίνωτοι εἰς τὴν κίνησιν καὶ τὴν ἐλευθερίαν· ὅθεν καλὸν νὰ εὐρισκώμεθα πλησίον των.

(³) Κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο τῆς διοικήσεως ἐν τῇ ἐκδρομῇ καὶ ὁ Σύλλογος διασκεδάζει σχεδὸν ἀμέριμνος καὶ οἱ μαθηταὶ αἰσθάνονται πολλαπλασίαν τὴν χαρὰν, καὶ ἀπὸ τῆς φύσεως καὶ ἀπὸ τῆς κρατούσης τάξεως.

Μικρολεύα. Ἐκκλήσεις περὶ ὄραν 6 καὶ 45' μ. μ. κατὰ τάξεις κατὰ τὴν αὐτὴν σειρὰν.

10) Διάλυσις ἐν τῷ Βοτανικῷ (1).

11) Οἱ κ. κ. Δόκιμοι Καθηγηταὶ θὰ παρακολουθήσωσιν ἀπ' ἀρχῆς τὴν ἐκδρομὴν κατανεμόμενοι εἰς 7 ὁμάδας καὶ συμμετέχοντες τῆς τραπέζης μετὰ τοῦ Συλλόγου (2).

12) Ἐὰν ὁ καιρὸς δὲν ἐπιτρέψῃ, θὰ γίνουν τὰ συνήθη μαθήματα ἐν τῷ Σχολείῳ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31ῃ Μαρτίου 1924.

(Τ. Σ.)

(1) Κατὰ τὴν ἐπιβίβασιν ἐπὶ τοῦ Τροχιοδρόμου ἀνάγκη ἐν ἐκάστη ἀμάξῃ αὐτοῦ νὰ ὑπάρχῃ καὶ εἰς τοῦλάχιστον Καθηγητῆς.

(2) Ἐπειδὴ ἤδη διὰ τὴν τεραστίαν ἀνάπτυξιν τῆς συγκοινωνίας αἱ ἔξοχικαὶ ὁδοὶ τῶν Ἀθηνῶν γέμουσιν αὐτοκινήτων καὶ ὁ μαθητῆς πεζοπορῶν κινδυνεύει ἀντὶ ὀξυγόνου ἐν τῇ ἔξοχῇ νὰ εἰσπνέῃ διαρκῶς κόνιν, ἰδρῦσαμεν ἐφέτος ταμεῖα ἐκδρομῶν, καταβάλλοντος ἐκάστου μαθητοῦ κατὰ μῆνα 5 δραχ., τῶν δὲ μαθητῶν τῆς Γ' καὶ Δ' τάξεως 15 δραχ., ἵνα αἱ ἐκδρομαὶ γίνωνται δι' αὐτοκινήτων καὶ ἵνα οἱ μαθηταὶ τῆς Γ' καὶ τῆς Δ' κάμνωσι κατ' ἔτος καὶ μίαν πολυήμερον ἐκδρομὴν, ὡς ἐφέτος εἰς Δελφούς, ἄλλοτε εἰς Τίρυνθα καὶ Μυκήνας, εἰς Ὀλυμπίαν, εἰς Κρήτην, εἰς Δῆλον κλπ.

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

Περί Ἄργου τοῦ Πανόπτου διατριβὴ ἐναίσιμος. Ἀθῆναι 1899.
Ἄρκαδικὴ Ἥχῶ (λόγοι κοινωνικῆς δράσεως τοῦ συγγραφέως). Ἀθῆ-
ναι 1911.

Παιδαγωγικὴ Βιβλιοθήκη :

- I. Διδακτικά. Ἀθῆναι 1915.
- II. Ἀριστοτέλους Πολιτεία Ἀθηναίων. 1924.
- III. Ὀμήρου Ὀδύσσεια (Α' Ἐκλογὴ Α—Ι—Κ). Ἀθῆναι 1924.
- IV. Ὀμήρου Ἰλιάς (Ἐκλογαὶ Α Ἀθῆναι 1924, —Ζ 1924, —Ι).
- V. Ὀμήρου Ἰλιάς (Β' Ἐκλογὴ Γ—Δ). Ἀθῆναι 1924.
- VI. Ὀμήρου Ἰλιάς (Γ' Ἐκλογὴ Α—Β—Θ—Λ). Ἀθῆναι 1924.
- VII. Ὀμήρου Ἰλιάς (Ἐκλογαὶ Ο—Ω). Ἀθῆναι 1923.
- VIII. Σοφοκλέους Ἀντιγόνη. Ἀθῆναι 1924.
- X. Ὀμήρου Ὀδύσσεια (Β' Ἐκλογὴ Α—Ε—Ζ). Ἀθῆναι 1924.
- XI. Σοφοκλέους Οἰδίπους τύραννος. Ἀθῆναι 1925.
- XII. Ἀνθολογία ἀρχαίων Ἑλλήνων λυρικῶν. Ἀθῆναι 1923.
- XIII. Ὁ ἐπιτάφιος τοῦ Περικλέους. Ἀθῆναι 1924.
- XIV. Αἱ ἐκθέσεις τῶν μαθητῶν μου τῆς Γ' καὶ Δ' τοῦ Προτύπου Κλασικοῦ Γυμνασίου. Ἀθῆναι. — Τεύχος Α' Εὐθυμογραφήματα. — Τεύχος Β' Περὶ τὴν Πατρίδα. — Τεύχος Γ' Ἀτύκωμα Σχολ. ἐφορῶν. — Τεύχος Δ' Διατριβαὶ ποικίλαι.
- XV. Σοφοκλέους Ἠλέκτρα. Ἀθῆναι 1924.

Ἡ ἐκθεσίς τῶν θερινῶν ἐξετάσεων τῶν μαθητῶν τῆς Β' τοῦ Προτύπου.

Αἰθνητικὴ ἔρμηνεῖα τοῦ Β' Στασίμου τῆς Σοφοκλέους Ἀντιγόνης ἐν τῷ περιοδικῷ «Ἀγωγῇ» Τ. Α' τ. Β'—Στ' καὶ ἐν τῷ περιοδικῷ «Παντογνώστη» Φυλ. Ιον κ.έ.

Διορθώσεις εἰς τὴν Σοφοκλείου Ἀντιγόνην καὶ Αἰθνητικὴ ἔρμηνεῖα Ὀμ. ι 477—60, ἀνακοίνωσις ἐν τῇ Ἐπιστημονικῇ Ἐταιρείᾳ κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 27. Μαΐου 1917, ἰδ. «Παντογνώστην» 1922.

Διορθώσεις εἰς τὸν Σοφοκλέους Οἰδίποδα τύραννον καὶ Αἰθνητικὴ ἔρμηνεῖα Ὀμ. ν 79—80, 119, ἀνακοίνωσις ἐν τῇ Ἐπιστημονικῇ Ἐταιρείᾳ ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 27. Μαΐου 1918.

Διορθώσεις εἰς ἐλεγείας, ἐπιγράμματα, ἰάμβους, ἀνακοίνωσις ἐν τῇ Ἐπιστημονικῇ Ἐταιρείᾳ ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 2. Ἰουλίου 1918.

Ὁ ἐξανθηματικὸς τύφος καὶ ὁ λοιμὸς τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἐν «Παντογνώστη» 1923.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

Ἐκθέσεων Τεύχ. Ε'. Διατριβαί.

024000028332

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

9700
5

ΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΟΥ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ,

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΛΕΚΤΩΝ ΣΥΝΑΝΑΣΤΡΟΦΩΝ.

Οι μαθηταὶ οἱ ἐπιθυμοῦντες νάποκτήσωσι τὸ πολύτιμον καὶ ζηλευτὸν ὄπλον νά γράψωσιν ὠραίας ἐκθέσεις ἄς προμηθεύωνται πάντα τὰ τεύχη τοῦ χρησιμωτάτου βιβλίου.

- A'. τεύχος. ~~Ἐξήμερογραφήματα~~ (μετὰ τῶν ταχυδρομικῶν) Δρ. 5.00
B'. τεύχος. ~~Περὶ τὴν Πατρίδα~~ (μετὰ τῶν ταχυδρομικῶν) » 5.00
Γ'. τεύχος. ~~Λεύκωμα Σχολικῶν ἑορτῶν~~ (μετὰ τῶν ταχυδρομικῶν) » 5.00
Δ'. τεύχος. ~~Διατριβαὶ~~ (μετὰ τῶν ταχυδρ.) » 5.50
Ἡ ~~Ἐκθεσις τῶν θερινῶν ἐξετάσεων~~ (μετὰ τῶν ταχυδρομικῶν) » 2.50
Ὅλη ἡ σειρὰ τιμᾶται μετὰ τῶν ταχυδρ. » 23.00

(Ἀκυροῦται πᾶν προηγούμενον Τιμολόγιον)

Τὰ τεύχη ταῦτα ἀποστέλλονται παρ' ἡμῶν εἰς πάντα αὐτοῦντα μαθητὴν ἐπὶ προαποστολῇ τοῦ ἀντιτίμου διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς, ὅπισθεν τῆς ὁποίας ἀναγράφονται τὰ παραγγελλόμενα βιβλία.

Ἡ διεύθυνσις : Κύριον Δ. Ρουδῆν, Γυμνασιάρχην.

Εἰς Ἀθῆνας. Μεγ. Ἀλεξάνδρου 50.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

Ε'. ΤΕΥΧΟΣ. ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ-ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ (Ὁ Καρτέσιος - Ἡ Γερμανικὴ λογοτεχνία - Ἡ Χημεία - Θεοδικαία καὶ Ἐπιστήμη - Ὁ Lamartine - Τὸ ἀεροπλάνον - Οἱ ἀστέρεις - Τὸ ὄραμα τῆς νυκτεῆς - Θυσία - Ὁ ἀέφος - Ὁ φιλάργυρος - Τὸ θῆμα κλπ.).